

MALEACHI

EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN VAN HET BOEK VAN DEN PROFEET MALEACHI.

Gods profeten waren Zijne getuigen bij de kerk, elk op zijn tijd, gedurende verscheidene eeuwen, getuigen van Hem en van Zijn gezag, getuigen tegen de zonde en de zondaars, betuigende de ware betekenis van Gods leidingen met Zijn volk en de vriendelijke genadevolle bedoelingen met de kerk in de dagen van den Messias, Wie alle profeten getuigenis gaven, want aller getuigenis stemde overeen. Al is Maleachi de laatste en al eindigt in hem de profetie, de Geest der profetie schijnt toch in hem even klaar en sterk en heerlijk als in enigen der hem voorafgaande, zodat zijne profetie gelijke aandacht vraagt. De Joden zeggen, dat de profetie veertig jaren onder den tweeden tempel voortduurde, en dezen profeet noemen zij het zeges der profetie, omdat in hem de reeks of opeenvolging der profeten afgebroken werd en een einde nam. God heeft in Zijne wijsheid verordend, dat de goddelijke openbaring enige eeuwen zou zwijger voor de komst van den Messias, opdat de grootste Profeet te meer op den voorgrond zou treden, de opmerkzaamheid boeien en te welkomer zijn. Laat ons overwegen,

I. Den persoon van dezen profeet. Wij kennen allen zijn naam, Maleachi en weten niets van zijn land of afkomst. Maleachi betekent: Mijn engel, waaruit men heeft afgeleid, dat hij inderdaad een engel was, uit den hemel nedergedaald, en niet een mens, als die van Richteren 2:1. Maar deze gevolgtrekking mist voldoende grond. Profeten waren gezanten, Gods gezanten, ook deze profeet; zijn naam is juist dezelfde, dien wij in het oorspronkelijke, Hoofdstuk 3:1, voor Mijnen engel vinden; en misschien is hij daarna Maleachi genoemd, terwijl dan zijn eigenlijke naam een andere geweest is. En Mijnen engel in Hoofdstuk 3:I ziet onweersprekelijk op Johannes den Doper, Mattheus 11:10; Markus 1:2; Luk 7:27. De Chaldeeuwse parafrase en enkele Joden opperen het vermoeden, dat Maleachi dezelfde is als Ezra, maar ook daarvoor bestaat geen grond. Ezra was een wetgeleerde, maar wij lezen nergens, dat hij een profeet was. Anderen, nog onwaarschijnlijker, zien in hem Mordechai. Wij hebben alle reden om te onderstellen, dat hij iemand was, die hier bij zijn eigenlijken naam genoemd wordt; de overlevering van sommige ouden beweert, dat hij tot den stam van Zebulon behoorde en jong gestorven is.

II. Den omvang zijner profetie. Haggai en Zacharia waren gezonden om het volk te berispen over zijne traagheid in den tempelbouw; Maleachi om hen te bestraffen over het slechte gebruik van den tempel, toen hij gebouwd was en over hun verontreiniging van den tempeldienst (want van bijgeloof en afgoderij vervielen zij in een ander uiterste van goddeloosheid, namelijk in godsdienstloosheid). De zonden, waarover Maleachi klaagt, zijn dezelfde als die uit den tijd van Nehemia, wiens tijdgenoot hij waarschijnlijk geweest is. En nu de profetie ten einde liep, spreekt ze duidelijker van den Messias, als nabij, meer dan de andere profeten gedaan hadden, en besluit met ene oproeping aan het volk van God om de wet van Mozes te blijven gedenken, terwijl het in verwachting verkeert, het Evangelie van Christus te vernemen.

HOOFDSTUK 1

1 De last van het woord des HEEREN tot Israel, door den dienst van Maleachi.

2 Ik heb u liefgehad, zegt de HEERE; maar gij zegt: Waarin hebt Gij ons liefgehad? Was niet Ezau Jakobs broeder? spreekt de HEERE; nochtans heb Ik Jakob liefgehad.

3 En Ezau heb Ik gehaat; en Ik heb zijn bergen gesteld tot een verwoesting, en zijn erve voor de draken der woestijn.

4 Ofschoon Edom zeide: Wij zijn verarmd, doch wij zullen de woeste plaatsen weder bouwen; also zegt de HEERE der heirscharen: Zullen zij bouwen, zo zal Ik afbreken; en men zal hen noemen: Landpale der goddeloosheid, en een volk, op hetwelk de HEERE vergramd is tot in eeuwigheid.

5 En uw ogen zullen het zien, en gijlieden zult zeggen: De HEERE zij groot gemaakt, van de landpale Israels af!

6 Een zoon zal den vader eren, en een knecht zijn heer; ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? En ben Ik een Heere, waar is Mijn vreze? zegt de HEERE der heirscharen tot u, o priesters, verachters Mijns Naams! Maar gij zegt: Waarmede verachten wij Uw Naam?

7 Gij brengt op Mijn altaar verontreinigd brood, en zegt: Waarmede verontreinigen wij U? Daarmede, dat gij zegt: Des HEEREN tafel is verachtelijk.

8 Want als gij wat blinds aanbrengt om te offeren, het is bij u niet kwaad; en als gij wat kreupels of wat kranks aanbrengt, het is niet kwaad! Brengt dat toch uw vorst; zal hij een welgevallen aan u hebben? of zal hij uw aangezicht opnemen? zegt de HEERE der heirscharen.

9 Nu dan, smeekt toch het aangezicht van God, dat Hij ons genadig zij; zulks is van uw hand geschied, zal Hij uw aangezicht opnemen? zegt de HEERE der heirscharen?

10 Wie is er ook onder u, die de deuren om niet toesluit? En gij steekt het vuur niet aan op Mijn altaar om niet. Ik heb geen lust aan u, zegt de HEERE der heirscharen, en het spijsoffer is Mij van uw hand niet aangenaam.

11 Maar van den opgang der zon tot haar ondergang, zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenen; en aan alle plaats zal Mijn Naam reukwerk toegebracht worden, en een rein spijsoffer; want Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenen, zegt de HEERE der heirscharen.

12 Maar gij ontheiligt dien, als gij zegt: Des HEEREN tafel is ontreinigd, en haar inkomen, haar spijs is verachtelijk.

13 Nog zegt gij: Ziet, wat een vermoeidheid! maar gij zoudt het kunnen wegblazen, zegt de HEERE der heirscharen; gij brengt ook hetgeen geroofd is, en dat kreupel en krank is; gij brengt ook spijsoffer; zou Mij zulks aangenaam zijn van uw hand? zegt de HEERE.

14 Ja, vervloekt zij de bedrieger, die een mannetje in zijn kudde heeft, en den Heere belooft, en offert, dat verdorven is! want Ik ben een groot Koning, zegt de HEERE der heirscharen, en Mijn Naam is vreselijk onder de heidenen.

De profeet wordt eerst gezonden om van de zonde te overtuigen en dan om te troosten, eerst om de zonde te ontdekken, dan erover te bestraffen, en daarop om de komst te voorspellen van Hem, die de zonde zal wegnemen. Dit is de wijze, waarop de gezegende Geest te werk gaat, als Hij met de wereld handelt, Johannes 16:8. Eerst opent hij de wond en giet er dan helende balsem in. God had (en men zou verwachten met goed gevolg) voor middelen gezorgd om Israël door inzettingen en leiding aan Zich te verbinden. Maar naar de klachten, hier geuit, te oordelen, had het de genade Gods tevergeefs ontvangen.

I. Zij waren zeer ondankbaar jegens God voor al Zijn gunst, hun bewezen, en deden daarnaar geen wedervergelding, vers 1-5.

II. Zij waren zo zorgeloos en traag in de onderhouding van Zijn geboden, vooral de priesters, die er in het bijzonder van beschuldigd worden, vers 6-14. En wat zullen wij van degenen zeggen, die voor Gods inzettingen en voor Zijn gunsten even onaandoenlijk bleken, en God beledigden juist daarin, waarin zij Hem moesten eren?

Maleachi 1:1-5

De profetie van dit boek draagt tot titel: *de last van het woord des Heren*, vers 1, waarin opgesloten ligt,

1. Dat ze van groot gewicht en belang was, wat de valse profeten leerden, was licht als kaf, wat de ware profeten zeiden, was gewichtig als de tarwe, Jeremia 23:28.
2. Dat ze dikwijls voor hen en door hen moet herhaald worden, gelijk een lied, dat geleerd wordt.
3. Dat er waren, voor wie ze een last en een verwijt was, ze vermoeide hen, zij gevoelden er zich zo door beledigd, dat ze het niet verdragen konden.
4. Dat ze hun inderdaad een last zou blijken te zijn, die hen in de diepte van de hel zou brengen, tenzij zij zich bekeerden.
5. Dat ze voor hen, die ze gaarne hoorden en aannamen en welkom heetten, al was ze een lichte last, gelijk onze Zaligmaker ze noemt, Mattheus 11:30, toch een last was.

Deze *last van het woord des Heren* werd gezonden,

1. Tot Israël, want hen behoorden de levende woorden van de profetie, zowel als het geschreven woord. Vele profeten had God tot Israël gezonden, en nu wil Hij het met nog een beproeven.
2. Door Maleachi, door de dienst van Maleachi, als ware het geen mondelinge boodschap, maar een brief, hem ter hand gesteld, tot groter gewisheid.

In deze verzen worden zij van ondankbaarheid beschuldigd, omdat zij zich niet erkentelijk betoond hadden voor Gods onderscheidende goedheid jegens hen, zulk een last mag wel zwaar genoemd worden.

I. God constateert de grote goedheid, die Hij hun menigmaal betoond had, vers 2: *Ik heb ulieden liefgehad, zegt de Here*. Het is als met de deur in huis vallen, wanneer deze toespraak zo begint, als wilde God, welke beschuldigingen ook volgen mogen, hen door Zijn liefde tot Zich wederbrengen en zorgen, dat zij nog goede gedachten omtrent Hem koesteren. "Zo wie Ik liefheb, die bestraf en kastijd Ik," Openbaring 3:19. Zo vriendelijk begint de rede. God wil Zijn volk overtuigen, dat Hij het liefheeft en Zijn liefde immer gedenkt. Dit is hetzelfde wat Hij oudtijds van de jonkvrouw Israëls gezegd heeft dat Hij ze getrokken heeft met goedertierenheid, Jeremia 31:3, 4. Ja, *Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde*. In dit ene woord spreekt God al Zijn genadevolle bemoeienis met hen uit, de liefde is van alles de bron, Hij heeft ze liefgehad, omdat Hij ze wilde liefhebben, Deuteronomium 7:7, 8, Hij heeft Israël liefgehad, "toen het een kind was", Hosea 11:1. "Hij had een lust aan Israël, Jesaja 62:4. Ik heb liefgehad, maar gij hebt Mij niet liefgehad, gij hebt Mijn liefde niet beantwoord." Zie, Gods volk moet dikwijls herinnerd worden aan Gods liefde jegens hen.

II. Zij trekken Zijn liefde in twijfel en vinden er geen bewijzen voor, zij schijnen aanmerking te maken op de betuiging van Zijn liefde: *Maar gij zegt: Waarin hebt Gij ons liefgehad?*

Wanneer God hun de bron noemt van al Zijn gunstbewijzen, namelijk Zijn liefde, dan noemt Hij de bron van al hun zonden tegen Hem, namelijk: dat zij Zijn liefde niet geacht hebben. In plaats van Zijn goedertierenheid te erkennen en te bedenken hoe zij die konden vergelden, trachten zij te ontkomen aan de erkenning dier liefde, dagen Hem uit van Zijn liefde bewijzen aan te tonen, en denken en spreken zeer lichtvaardig van de blijken van Zijn gunst, die ze reeds hadden ontvangen, als waren die gering en onbeduidend, de moeite niet waard, om er nota van te nemen en door wat zij gedaan hadden ruimschoots betaald, of althans door de geleden ellende wel vergoed. "Zijn wij niet verjaagd, verarmd, als gevangen weggevoerd, *waarin hebt Gij ons dan liefgehad?* Zie, God neemt terecht zeer kwalijk, als Zijn gunsten worden geminacht, als de vermelding onwaardig, is het ongerijmd van ons, te vragen, waarin Hij ons heeft liefgehad, daar wij nergens het oog kunnen wenden, of wij vinden ons omringd met Zijn gunstbewijzen.

III. Hij toont hun, boven alle twijfel verheven, dat Hij heeft liefgehad in gans bijzondere zin, die hen tot gans bijzondere dankbaarheid verplicht had. Ten bewijze herinnert Hij aan Zijn voorkeur voor Israël boven Ezau, voor de Israëlieten boven de Edomieten. Sommigen lezen hun vraag dus: *Waarom hebt Gij ons liefgehad?* Als wilden ze Zijn liefde wel erkennen maar tegelijk beweren, dat er ook reden voor was, dat Hij hen had liefgehad, omdat Abraham God had liefgehad, zodat het geen vrije liefde, maar slechts wedervergelding was. Daarop antwoordt God: Was niet Ezau Jacobs broeder? Was die Abraham niet even na als deze? Was Ezau niet de oudste? En daarom, had Abraham enig recht op Gods wederliefde verworven, dan had Ezau daarop minstens evenveel, zo niet meer recht dan Jacob. Toch *heb Ik Jacob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat.*

1. Laat ze dus opmerken, welk een verschil God tussen Jacob en Ezau heeft gemaakt. Ezau was Jacobs broeder, zijn tweelingbroeder, toch *heb Ik Jacob liefgehad en Ezau gehaat*, Jacob wel en Ezau niet in mijn verbond opgenomen, gene de zegeningen van Abraham beloofd, en ze deze onthouden. Zij, die in Gods verbond begrepen zijn en de zegeningen des verbonds genieten, die de levende woorden Gods en de genademiddelen ontvangen, hebben alle reden, die als tekenen van Zijn liefde te beschouwen. Jacob wordt liefgehad, en hij verkrijgt dat alles, Ezau gehaat en derft dat alles. De apostel haalt dit aan, Romeinen 9:13, en vergelijkt het met de Godsbelofte aan Rebekka aangaande haar nog ongeboorte tweelingen, Genesis 25:23 : *Demeerdere zal de mindere* (de Engelse vertaling heeft: de oudste zal de jongste) *dienen*, om Gods soevereiniteit in de uitdeling van Zijn gunst met een voorbeeld duidelijk te maken. Mag Hij met het Zijne niet doen wat Hij wil? Ezau werd terecht gehaat, Jacob uit vrije liefde bemind. "Ja, Vader! want alzo is geweest het welbehagen voor U," Mattheus 11:26, en dan past het ons niet, te vragen waarom.

2. Laat hen opmerken wat Hij voor hen gedaan had en nog zou doen, als vervolg op deze verkiezing.

A. De Edomieten zullen gedenktekenen van Gods rechtvaardigheid worden, en in hun eindelijke ondergang wordt Hij verheerlijkt. *Want Ezau heb Ik gehaat, en Ik heb zijn bergen gesteld tot een verwoesting en zijn erve voor de draken van de woestijn.* Zijn bergen, het gebergte Seir, waren *zijn erfenis*. Toen dat gedeelte van de wereld door de Chaldeeuwse heirscharen werd verwoest, deelde het land van Edom daarin, het werd tot puinhopen en de woning van roerdomp, nachtuil en schuifuil, gelijk Jesaja Hoofdstuk 34:6, 11 had voorspeld. De Edomieten hadden over Jeruzalems val gejuicht, Psalm 137:7, en daarom was het rechtvaardig van God, dezelfde beker van de zwijmeling hun op de hand te zetten. En al kwam het oordeel het laatst over Edom, toch was het blijvend, ook hierin was er een onderscheid

tussen die beide, gelijk altijd bestaat tussen de rechtvaardigen en de goddelozen, wie anders enerlei schijnt te wedervaren. Jacobs steden werden verwoest, maar herbouwd, die van Edom verwoest, maar nimmer weer opgericht. Het lijden van de rechtvaardigen zal een heerlijk einde hebben, al hun leed wordt weggenomen en hun droefheid in blijdschap verkeerd. Maar het lijden van de goddelozen zal eindeloos en onherroepelijk wezen, als Edoms verwoestingen, vers 4.

Merk hier op,

a. De ijdele hoop van de Edomieten, dat hun verwoesting zal ophouden even als die van Israël, was zonder grond, omdat hun geen belofte was gegeven. Zij zeggen: Het is waar, wij zijn *verarmd*, dat is een algemeen lot en daaraan ontkomt niemand. *Doch wij zullen de woeste plaatsen weder bouwen*, wij zijn vast besloten, dat te doen, zelfs zonder voorbehoud van Gods wil. Wij zullen, of Hij het wil of niet, wij zullen het zelfs doen en Gods vloek trotseren in Zijn bedreiging, over Edom uitgesproken, Jesaja 34:10: "van geslacht tot geslacht zal het woest zijn". Zij bouwen trotselijk, gelijk Hiël Jericho herbouwde, ondanks Gods verbod, 1 Koningen 16:34, en het zal hun dienovereenkomstig vergaan. Zie, het is iets gewoons bij degenen, die zich onder Gods oordelen niet vernederen, te menen dat ze zich tegen Hem wel kunnen staande houden, bouwen en planten en bloeien zo goed als immer. God had gezegd, dat zij allen verarmen zouden. Maar zie

b. De verijdeling van deze hoop en hun teleurstelling. Zij zeggen: *Wij zullen bouwen*, maar wat zegt *de Here der heirscharen*? Want wij weten zeker, dat Zijn Woord, en niet het hunne, zal bestaan. Hij zegt: Eerst, hun pogingen zullen schipbreuk lijden: *Zullen zij bouwen, zo zal Ik afbreken*. Zie, zij, die tegen Gods wil handelen, zullen ervaren, dat Hij in tegenheden met hen zal wandelen, want "wie heeft ooit zijn hart tegen God verhard en voorspoed gehad?" Toen de Joden Christus en Zijn Evangelie hadden verworpen, werden zij Edomieten, en dit woord aan hen vervuld. Toen zij, onder keizer Adrianus, de tempel te Jeruzalem trachtten te herbouwen, heeft God door aardbevingen en uitbarstingen van vuur afgebroken wat zij gebouwd hadden, zodat zij hun plan tenslotte moesten opgeven.

Zij zullen door allen beschouwd worden als aan algehele ondergang prijsgegeven. Allen, die hen zien, zullen hen *de landpale van de goddeloosheid* noemen, een zondig volk, ongeneeslijk en daarom *een volk, op hetwelk de Here vergramd is tot in eeuwigheid*. Wilt hun goddeloosheid onverbeterlijk blijkt, zal hun verwoesting nimmer hersteld worden. Tegen Israël was God "een weinig toornig," Zacheria 1:15, maar tegen Edom had Hij een zeer grote toorn, en die blijft, want zij zijn het volk, hetwelk Hij verbannen heeft, Jesaja 34:5.

B. De Israëlieten zullen tot monumenten van Zijn barmhartigheid gemaakt worden, Hij wil in hun zaligheid verheerlijkt worden, vers 5. De Edomieten zullen gekenmerkt worden als het volk, door God gehaat, maar uw *ogen zullen het zien*, dat uw twijfel aangaande Zijn liefde voor altijd wordt weggenomen, want gij zult zeggen, en alle reden hebben om te zeggen: "*De Here zij grootgemaakt van de landpale Israëls af*". De grens van Efraïm is de landpale van de goddeloosheid, en daarom is de Here op die landpale vergramd tot in eeuwigheid, maar de landpale Israëls is de landpale van Zijn heiligheid, Psalm 78:54. Daarom zal God aan het licht brengen, al heeft het land een tijd lang woest gelegen, dat Hij nog genade voor Zijn volk heeft en daarin grootgemaakt zal worden. Hij zal Zijn volk beide oorzaak en een hart geven om Hem te prijzen. Wanneer de landpale van Edom nog woest blijft, en die van Israël hersteld en bevestigd, dan zal het openbaar worden, dat God Jacob heeft liefgehad. Zie,

- a. Zij, die Gods liefde voor Zijn volk in twijfel trekken, zullen, vroeg of laat, overtuigende, ontwijfelbare bewijzen daarvan zien, *uw ogen zullen zien wat gij nu niet wilt geloven.*
- b. Verlossingen uit ellende moeten beschouwd worden als bewijzen van Gods goedertierenheid jegens Zijn volk, al laat Hij hen ook in tegenspoed wandelen, Psalm 34:19.
- c. Gunsten, die hen onderscheiden zijn zeer te waarderen. Indien God de grenzen van Israël herstelt, en die van Edom woest laat liggen, laat dan geen Israëliet vragen: Waarin heeft God ons liefgehad?
- d. Wanneer Israël wordt groot gemaakt, wordt de God Israëls verheerlijkt, en, op welke wijze dan ook, God zal door het volk, dat Hem belijdt, ere ontvangen.
- e. Daar Gods goedertierenheid Zijn glorie uitmaakt, moeten wij Hem loven, wanneer Hij ons goed doet, want dat verheerlijkt Hem. Het is een teken van Zijn goedertierenheid, dat Hij lust heeft aan de vrede Zijns knechts, Psalm 35:27, laat hen, die Zijn heil beminnen, geduriglijk zeggen: *God zij groot gemaakt.*

Maleachi 1:6-14

Met een bijzondere aanwijzing richt de profeet zich hier tot de priesters en roept hen ter verantwoording, hoewel zij zelf rechters waren die het volk ter verantwoording moesten roepen. Laat de oversten in het huis Gods weten, dat er Een boven hen staat, die van hen rekenschap afeist aangaande hun slechte ambtsvervulling. *Aldus zegt de Here van de heirscharen tot u, o priesters!* vers 6. God heeft ontrouwe predikanten wat te zeggen, het gaat dezulken, die van God tot Zijn volk spreken, zeker aan, wat God tot hen spreekt, opdat zij zelf in de eerste plaats behouden worden, hoe kunnen zij anders behouden die hen horen? Het is een streng, maar ongetwijfeld rechtvaardig verwijt, dat hier de priesters wordt gemaakt, over de verontreiniging van de heilige dingen Gods, die hun toevertrouwd waren. En als dit de misdaad van de priesters was, hebben wij reden te vrezen, dat ook het volk er schuldig aan stond, zodat wat hier tot de priesters wordt gezegd, allen geldt, ook ons, wanneer wij, die, als Christenen, niet alleen Gods volk maar ook priesters zijn, in gelijke zonde vervallen.

Merk hier op

I. Wat God van hen verwachtte, en op welke goede grond Hij dat verwachtte, vers 6. *Een zoon zal de vader eren*, omdat hij zijn vader is, van nature heeft deze wet in de harten van de kinderen geleefd, reeds eer ze op de Sinaï op stenen tafelen werd gegrift. Ja, zelfs een knecht, die jegens zijn meester geen natuurlijke verplichting heeft, maar slechts een ten gevolge ener overeenkomst, acht het toch zijn plicht, zijn meester te eren, te gehoorzamen en zijn belang te behartigen. Kinderen en dienstbaren bewijzen hun ouders en meesters eerbied, iedereen roept schande over hen, die het niet doen, en hun eigen hart verwijt hun zulks. Zo wordt de hoogheid van het gezinsleven opgehouden, die des zelfs schoonheid en voordeel is. Maar de priesters, die Gods kinderen en Zijn dienaren waren, vreesden en eerden Hem niet. Zij waren *vaders en meesters* over het volk en begeerden zo genoemd te worden, Richteren 18:19, Mattheus 22:7, 10, en als zodanig geëerd en gehoorzaamd. Maar zij vergaten hun Vader en Meester in de hemel, en wat zij Hem schuldig waren. Wij moeten, ieder voor zich, toezien of wij gelijke misdaad begaan. Zie

1. Ieder van ons moet God beschouwen als zijn Vader en Meester, en zichzelf als Zijn kind en knecht.

2. Onze betrekking tot God als onze Vader en Meester verplicht ons ten eerste, Hem te vrezen en te eren. Wanneer wij de vaders onzes vlees eren en ontzien, hoeveel te meer dan de Vader van de geesten. Hebreeën 12:9.

3. Het is iets, terecht betreurd en beweend, dat God zo weinig gevreesd en geëerd wordt zelfs door degenen, die Hem als hun Vader en Meester erkennen. *Waar is Zijn ere? Waar is Zijn vreze?*

II. Welke smaad de priesters God aandeden.

1. Dit wordt hun in het algemeen ten laste gelegd:

a. Zij verachtten Gods naam, hun gemeenzaamheid met die naam, als priesters, doofde de eerbied en diende alleen om voor zichzelf en hun eigen naam eerbied te winnen, terwijl Gods naam hun weinig belang inboezemde. Gods naam is alles, waardoor Hij Zich heeft bekend

gemaakt. Zijn woord en Zijn inzettingen. Daarover dachten zij gering en minachtten ze, terwijl zij ze hadden moeten grootmaken. Geen wonder, dat, wanneer zij er zelf geen eerbied voor hadden, zij ze ook voor anderen verachtelijk maakten, zodat het hun schuld was, als het volk des Heren overtrad, 1 Samuel 2:24.

b. *Zij ontheiligden Gods naam* vers 12 *Zij verontreinigden* die, vers 7. Zij achtten niet alleen de heilige dingen niet, maar misbruikten ze bovendien en verlaagden ze tot de slechtste en minste doeleinden, hun eigen hoogmoed, begerigheid en weeldelust. God kan niet meer beledigd worden dan door de ontheiliging van Zijn naam, want die is heilig en geducht. Zijn heiligheid kan door ons niet geschaad worden, want die is onaantastbaar maar Zijn naam kan ontheiligd worden, en niets ontheiligt die meer dan het wangedrag van Zijn priesters, wier ambt het is, die te eren. Deze algemene aanklacht wordt tegen hen ingebracht, maar zij ontkennen hun schuld en dagen God uit, Zijn aanklacht te bewijzen, waardoor zij brutale onbeschaamdheid aan hun onbeschaamde goddeloosheid toedoen. *Gij zegt: Waarmede verachten wij Uw naam? En waarmede verontreinigen wij U?* vers 6, 7. Men ziet gewoonlijk, dat trotse zondaren, wanneer zij bestraft worden, hun eigen rechtvaardiging handhaven. Deze priesters hadden de heilige dingen op schandelijke wijze ontheiligd, en toch zeggen zij, gelijk de overspelige vrouw, dat zij geen kwaad gedaan hebben. Zo weinig hadden zij op zichzelf acht gegeven, dat zij zich hun eigen doen niet meer herinneren. Zij waren zo onkundig omtrent de goddelijke wet, dat zij in hun eigen wandel geen kwaad zagen, en niet begrepen, hoe die als verachting van Gods naam uitgelegd kon worden. Of zij waren zo goddeloos, dat zij zich verbeeldden, dat God hun zonde niet kende, en zo zonder enige eerbied, dat zij er zich op verhieven, zo ze met een ernstige vermaning en rechtvaardige bestraffing de spot dreven. Zij lachten om het woord van de profeten, als degenen, die het verachten, en er zich tegen verhardden, of ze minachtten het, als degenen, die er onverschillig onder blijven of althans zich zo voordoen. Hoe wij dit ook opnemen, hun verontschuldiging werd hun beschuldiging, en terwijl ze zich rechtvaardigden, veroordeelde hun hun eigen tong. Hun vraag: *Waarmede verachten wij Uw naam?* bewees hun trots en verdorvenheid. Hadden zij dit gevraagd met de ootmoedige begeerte, meer in het bijzonder te mogen weten, waarin zij misdagen hadden, dan zou daaruit hun berouw gebleken zijn en hoop gegeven hebben op hun bekering. Maar de vraag, die uit minachting van en verzet tegen Gods woord voortspuit, bewijst, dat *hun hart in hen vol is om kwaad te doen*, Prediker 8:11. Zie, zondaars zinken al dieper, wanneer zij hun overtuiging van zonde geweld aandoen, maar zij zullen het hard vinden, de verzenen tegen de prikkels te slaan.

2. Op grond reeds van die algemene aanklacht hadden zij, van zonde overtuigd, kunnen veroordeeld en hun pleiten, voor onschuldig verworpen worden, maar God wil niet alleen overwinnen, wanneer Hij oordeelt, Hij wil ook duidelijk gerechtvaardigd worden, en daarom toont Hij hun voorts in bijzonderheden aan waarin zij Zijn naam hadden veracht, en wat smaadt zij die hadden aangedaan. Gelijk te voren, toen Hij hen van afgoderij beschuldigde, zo ook nu, daar Hij hun ontheiliging verwijt, zegt Hij hun: "zie uw weg in het dal, ken, wat gij gedaan hebt," Jeremia 2:23.

A. Zij verachtten Gods naam door wat zij zeiden, door de lage gedachte, die ze van Zijn geboden koesterden. *Gij zegt* in uw hart, en spreekt het misschien uit, wanneer gij, priesters, rondom uw beker vergaderd zijt, waar het volk u niet hoort: *Des Heren tafel is verachtelijk*, vers 7, en wederom, vers 12 : *Des Heren tafel is ontreinigd*, ze is gelijk iedere andere tafel. Dit ziet of op de tafel in de tempel, waarop de toonbroden lagen (wijl ze de bedoeling daarvan niet begrepen, verachtten zij ze als iets onbeduidends), of op het brandofferaltaar, want daar

genoten als het ware God en Zijn priesters en Zijn volk samen van de offeranden, als teken van vriendschap. Dit noemden zij verachtelijk, vroeger, in de dagen van de afgoderij, achtten zij dat altaar verachtelijk in vergelijking met de afgodische altaren, die de heidenen hadden en zetten ze het zelfs eens ter zijde voor een nieuw gemaakt altaar, 2 Koningen 16:14, 15. Nu heet het verachtelijk in vergelijking met hun eigen tafelen en die hunner grote mannen: *Haar inkomen, haar spijs is verachtelijk*, vers 12. Zij, die het altaar bedienden, moesten van het altaar leven, maar zij klaagden, dat zij armoedig en gering voedsel ontvingen, en dat het de moeite niet waard was, de dienst op het altaar waar te nemen om des zelfs inkomen en spijs: die was zo alledaags en steeds hetzelfde: geen lekkernijen, geen afwisseling, niets bijzonders. Ja, het deel van de offers, dat God gegeven werd, het bloed en het vet, beschouwden ze met verachting, als niet waard, dat daaromtrent de menigte goddelijke voorschriften zouden in acht genomen worden. Zij vroegen: wat behoeft daar zoveel drukte gemaakt te worden om dat vet te verbranden en het bloed uit te gieten? Zie, zij verachten en ontheiligen grotelijks de naam des Heren, die de uiterlijke godsverering minachtten, ofschoon die zeer belangrijk is, als ware die de moeite niet waard, en de voordelen van de godsdienst niet tellen, als onbeduidend en niets. Degenen, die de heilige verordeningen veronachtzamen of oneerbiedig behandelen of ervan weglopen als ware er wat beters, verachten des Heren tafel, zij zeggen feitelijk: er is geen kracht of waarde, geen troost of voordeel in.

B. Zij verachtten Gods naam door hetgeen zij deden, hetgeen in overeenstemming was met wat zij zeiden en daaruit voortvloeide, verdorven beginselen en meningen zijn een wortel van bitterheid, die verkeerde praktijken als gal en alsem voortbrengen. Zij beschouwden de tafel en het altaar des Heren als verachtelijk, en daarom,

a. Achtten ze elk ding goed genoeg voor offerande, hoe laag en gemeen ook, zij waren zo verre van het beste te brengen, hetgeen hun betaamde, dat zij juist het slechtste uitzochten, dat noch voor hun eigen tafel noch voor de markt enige waarde had, maar voor Gods altaar goed genoeg gerekend werd. Bij elk offer moesten zij een spijsoffer brengen van meelbloem en olie gemengd, maar zij brachten *verontreinigd brood*, vers 7, grof brood, brood zoals aan slaven voorgezet werd, misschien droog en beschimmeld of van afval van meel gemaakt dat zij nog wel goed genoeg vonden om op het altaar geofferd te worden. Wat zij eigenlijk wilden zeggen was dit: "Waartoe dat verlies?" En wat de dieren aangaat, die naar de wet moesten geofferd worden, ofschoon de wet uitdrukkelijk voorschreef, dat er geen gebrek aan mocht zijn, brachten zij *wat blinds, wat kreupels en wat kranks*, vers 8 of, vers 13, *het geroofde en kreupele en kranke*, dat toch weinig waard was. Zij zagen niet verder dan het verbranden van het offer, en beweerden, dat het jammer was zo ze iets goeds aan dat vuur overgaven. Het volk verstond in zoverre zijn plicht, dat het offers wilde brengen, die plicht durfden zij niet geheel nalaten, maar zij brachten vergeefs offer, spotten met God en misleidden zichzelf, als ze het slechtste brachten. En de priesters die hen beter moesten onderricht hebben, namen zulke offeranden aan en offerden ze, omdat het volk, zo zij ze weigerden, in het geheel geen offers meer zou brengen, en zij hun inkomsten geheel verliezen. Omdat zij meer het oog hadden op hun eigen voordeel dan op Gods eer, namen zij aan wat zij niet mochten aannemen. Sommigen zien in vers 8 een voortzetting van wat de priesters in vers 7 verachtelijk gezegd hadden: Gij zegt tot het volk: *Als gij wat blinds aanbrengt om te offeren, het is niet kwaad, en als gij wat kreupele of kranks aanbrengt, dat is niet kwaad*. Zie, het is zeer slecht, of men het inziet of niet, het blinde en het lamme, het geroofde en het kreupele Gode als een offer te brengen. Wanneer wij God naar eigen goedvinden, zonder verstand, dienen, dan brengen wij het blinde ten offer, als wij met zorgeloosheid en onverschilligheid God dienen, dan offeren wij Hem het kranke, indien wij uiterlijkheden voldoende achten, en het ons geen hartewerk is, dan brengen

wij het lamme, en wanneer wij ijdele gedachten en overleggingen daarmede vermengen, dan offeren wij het geroofde. En is dat geen kwaad? Is dat geen grote belediging jegens God en geen groot kwaad en onrecht jegens hun eigen ziel? Zeggen onze boeken ons niet, en zegt ons eigen hart ons niet, dat dit kwaad is. Want God, die de beste is, moet gediend worden met het beste dat wij bezitten.

b. Zij wilden niet meer van hun werk verrichten, dan waarvoor zij betaald worden. De priesters wilden de offeranden offeren, die tot het altaar gebracht werden, omdat zij er hun deel van hadden, maar aangaande andere tempeldienst, waaraan geen bijzondere beloning verbonden was, daarvoor wilden zij geen voet verzetten en geen hand verroeren, en dit was algemeen, vers 10. Er is onder de priesters geen man, *die de deuren om niet toesluit, of het vuur aansteekt of Mijn altaar om niet*. Als men ook maar de geringste dienst van hen verlangt, is hun eerste vraag: hoeveel zij er mee verdienen. Zij doen niets gratis, maar zijn ijverig als er wat te verdienen valt, "zij keren zich elkeen naar zijn gezin, elk uit zijn einde," Jesaja 56:11. Zie, ofschoon God bevolen heeft, dat Zijn dienaren behoorlijk betaald zullen worden in deze wereld, toch zijn zij Hem geen welgevallige knechten, die steeds naar loon vragen en anders niet willen werken.

c. Hun werk was hun bepaald een last, vers 13, *Nog zegt gij: Ziet! wat een vermoeidheid!* Beiden priesters en volk waren zo gezind, dat zij meenden: God had hun een te zware taak opgelegd. Het volk was onwillig om offeranden te brengen, en de priesters traag om de moeite van het offeren te doen. Zij meenden, dat de feesten des Heren te menigvuldig waren, dat zij er te dikwijls toe geroepen werden en te vaak in de voorhoven des Heren moesten komen. De priesters vonden het een strenge taak, hun opgelegd, dat zij zich reinigen moesten zo vaak zij het altaar hadden te bedienen of van het heilige aten. Zij achtten de plichten van hun ambt lastig en vervelend en verachtten ze, als onredelijk en te moeilijk, zij volbrachten ze, maar murmurerende en onwillig. God spreekt ervan, ter rechtvaardiging van Zijn wet, dat "Hij hen Hem niet heeft doen dienen met spijsoffer en hen niet vermoeid heeft met wierook." Jesaja 43:23. "Waarmede heb Ik u vermoeid?" Micha 6:3. Maar hun eigen goddeloze harten maakten het hun tot een vermoeienis, en al waren zij, gelijk Doeg, "opgehouden voor het aangezicht des Heren," 1 Samuel 21:7, zij zouden veel liever ergens anders geweest zijn. Zie, het is diep beledigend voor God, wanneer men Zijn dienst en aanbidding moede wordt en minacht.

III. Merk op, hoe God de zaak met hen beredeneert en bepleit, tot hun overtuiging en verootmoediging.

1. Zouden zij een aards vorst dus durven en willen beledigen? Gij brengt uw God *het kreupele en kranke*. *brengt dat tot uw vorst, zal hij een welgevallen aan u hebben?* vers 8, hetzij als cijns of een geschenk, wanneer gij zijn gunst begeert of voor een genoten gunst dankt. Of liever, zal hij zo iets als welgemeend aannemen? Zie, degenen, die in hun godsdienstige plichten zorgeloos of oneerbiedig zijn, moeten bedenken, hoe schandelijk het is zo ze de Here hun God brengen, wat zij hun vorst niet zouden durven aanbieden, meer prijs stellen op de wetten van de wellevendheid in de samenleving dan op Gods wetten, en liever onheilig zijn dan onbeleefd.

2. Konden zij zich verbeelden, dat zulke offeranden Gode welgevallig zouden zijn of aan haar doel beantwoorden? "Zou Mij *zulks aangenaam zijn van uw hand, zegt de Here*, vers 13 Hebt gij enige reden om te geloven, dat Ik de belediging niet gewaar word of niet gevoel en de overtreding Mijner eigene wet dus door de vingers zien zal? Neen, vers 10, *Ik heb geen lust aan u, en daarom is het spijsoffer Mij van uw hand niet aangenaam.*" Als God geen

welgevallen heeft aan de offeraar, indien die niet in de rechte stemming komt, indien hij niet geheiligd is, dan neemt God ook zijn offer niet aan. God zag eerst Abel aan, en toen zijn offer. Zie, om Gode aangenaam te zijn, is het niet genoeg, datgene te doen wat in zichzelf goed is, maar het moet uit het rechte beginsel voortvloeien, op de rechte wijze en met het rechte doel gedaan worden. Het gaat naar de oude regel, Genesis 4:7: Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? Nu, indien wijzelf Gode niet aangenaam zijn, tevergeefs eren wij Hem, het is al verloren moeite, ja, wij zijn verloren, voor eeuwig verloren zo wij Gode niet welgevallig zijn. Zij derhalve maken een misrekening, die, om niet te veel voor hun godsdienst te moeten missen, het rechte doel uit het oog verliezen, en, in de mening van de weg te bekorten, hun bestemming niet bereiken. Zij, die er voor alle dingen naar streven, gelijk wij allen behoren te doen, hetzij inwonende, hetzij uitwonende, de Here welbehaaglijk te zijn zullen Hem *het kreupele, het kranke het geroofde* niet ten offer durven *aanbrengen*.

3. Hoe konden zij verwachten, in hun tussenkomst bij God ten bate van het volk, iets uit te werken, wanneer zij God dus honen met hun offeranden? Sommigen zien in vers 9 een spot: En nu als gij uw priesterplicht wilt waarnemen en op de bres staan om Gods oordelen af te wenden, die Hij gereed staat over u uit te gieten, smeekt toch het aangezicht van God, dat Hij ons genadig zij, ons en ons land, dat, naar uit Hoofdstuk 3:11 blijkt, door sprinkhanen en kevers bijna opgegeten was. Beproof, wat gij voor de troon van de genade kunt uitwerken, want het is door u zelf zo geworden, gij hebt God getergd, deze ellende over het volk te brengen. Maar wanneer gij voortgaat, Zijn dienst dus te ontheiligen, zal Hij dan uw personen of uw gebeden aannemen? Neen, uw voorbede zal dan niets uitwerken. Want wanneer wij naar ongerechtigheid in ons hart zien, hoort de Here niet, noch voor ons zelf noch voor anderen.

4. Had God zulks van hun hand verdiend? Neen, Hij had goed voor hen gezorgd en hun arbeid zo voorspoedig gemaakt, dat zij vrolijk en opgeruimd hadden kunnen leven, zo verstaan sommigen vers 10. *Wie is er ook onder u, die de deuren om niet toesluit? en gij steekt het vuur niet aan op Mijn altaar om niet.* Neen, God eist niet, dat gij Hem te vergeefs dient, gij wordt er goed voor betaald, en dat wil Hij ook, geen beker koud water, om Gods wil gegeven, zal onbeloond blijven. Zie, de overweging van hetgeen wij in het tegenwoordige van Hem ontvangen en de aanhoudende beloning van onze gehoorzaamheid, verzwaart onze traagheid en gierigheid in de dienst, die wij Gode wederkerig toebrengen.

IV. Hij roept ze op tot berouw over hun ontheiligen van Zijn heilige Naam. Zo kunnen wij vers 9, verstaan. *Nu dan, smeekt toch het aangezicht van God, dat Hij ons genadig zij.* Verootmoedigt u over uw zonden, roept gedurig tot God om vergeving, en vergoedt door geloof en vurige gebeden wat gij in uw offeranden te kort zijt geschoten, want al de oordelen van Gods voorzienigheid, waaronder het volk verkeert, zijn uw schuld. Zij, die door hun zonden een vuur hebben helpen ontsteken moeten al hun best doen, door berouw, gebeden en bekering te trachten, dat vuur weer te blussen. Wij moeten nagaan, hoezeer de oordelen Gods onze schuld zijn, en daardoor opgewekt worden, om met alle ernst tot Zijn barmhartigheid terug te keren. Als wij dat niet doen, hoe kunnen wij dan verwachten, dat Hij ons zal aannemen?

V. Hij verklaart Zijn besluit, om beide Zijn eigen Naam te verheerlijken en af te rekenen met hen, die hem ontheiligen. Zij, die Gode en de godsdienst smaad aandoen en heilige dingen omlaag halen, moeten bedenken

1. Dat zij hun doel niet bereiken zullen. God zal Zijn wet handhaven en doen eerbiedigen ofschoon zij ze minachten en niet tellen, want, vers 11, *van de opgang van de zon tot haar ondergang, zal Mijn Naam groot zijn onder de heidenen*. Men kan zeggen: zo degenen, die God aanneemt, Zijn dienaren niet zijn, dan heeft Hij geen dienaren. Hun dienst is Hem aangenaam, en anders ontvangt Hij geen dienst. En wat zal Hij dan voor Zijn grote Naam doen? Laat dat aan Hem over, al is Israël niet getrouw, en laat het zich niet bijeen vergaderen, toch zal God verheerlijkt worden. Al tergen Hem deze priesters, Zijn godsdienstige plechtigheden weg te nemen en de wet van de geboden, in inzettingen bestaande, teniet te doen, omdat die nimmermeer kon heiligen degenen, die de dienst pleegden, toch zal Hij daarbij op de duur niet verliezen. Want,

a. In plaats van deze vleselijke verordeningen, die zij ontheiligden, wordt een geestelijke wijze van Godsverering ingesteld en bevestigd. "Mijn gebed worde gesteld als reukwerk voor Uw aangezicht," Psalm 141:2, Openbaring 8:3, 5:8, in plaats van het bloed en het vet van varren en rammen. En het zal *een rein offer zijn*, gezuiverd, niet alleen van de verdorvenheid van de priesterlijke praktijken, maar ook van de bloot uiterlijke dienst van de ceremoniën, die rechtvaardigmakingen des vleses heten, tot op de tijd van de verbetering opgelegd, Hebreëen 9:10. Wanneer de ure zou komen, dat de ware aanbidders de Vader zouden aanbidden in geest en in waarheid, dan zou dit reukwerk, dit reine offer gebracht worden.

b. In plaats van alleen door de Joden aanbeden en gediend te worden een klein volk in een hoek van de wereld, zal Hij aanbeden en gediend worden aan alle plaatsen, van de opgang van de zon tot haar ondergang, aan alle plaatsen, overal in de ganse wereld zal Zijn Naam reukwerk toegebracht worden. Natiën zullen gewonnen worden en spreken van de grote werken Gods, in iedere taal op aarde. Dit is een klare profetie van de grote ommekeer in het koninkrijk van de genade, waardoor de heidenen, eens vreemdelingen en bijwoners nu medeburgers van de heiligen en huisgenoten Gods worden, en even welkom bij de troon van de genade als ooit de Joden geweest waren. Het is tweemaal gezegd (want de zaak is gewis): Mijn Naam zal groot zijn onder de heidenen, terwijl tot dusverre Zijn Naam alleen in Juda bekend en groot was, Psalm 76:2. Gods Naam zal hun geopenbaard worden, en die zal aangenomen en geloofd worden, er zullen onder de heidenen gevonden worden, die de Naam Gods beter zullen prijzen en meer verheerlijken dan ooit de Joden of zelfs de priesters gedaan hadden.

2. Dat zij niet ongestraft uitgaan, vers 14. Hier staat het vonnis dergenen, die doen gelijk de priesters, want het oordeel over hen is het oordeel over allen, die zo handelen.

Merk op,

a. De beschrijving van de onheilige en zorgeloze aanbidders. Het zijn dezulken, *die een mannetje in de kudde hebben en dat de Here beloven, maar offeren dat verdorven is*. Zij hebben genoeg om de Here te dienen en te eren, zo overvloedig is Hij geweest in Zijn gaven aan hen, maar zij schepen Hem af met het minste en achten dat genoeg voor Hem, zo ondankbaar zijn zij op hun beurt jegens Hem. Dit was de schuld des volks, maar de priesters zagen het door de vingers en vonden het goed. Wij vinden in de wet een onderscheiding gemaakt: wat als vrijwillig offer werd toegelaten, werd daarom nog niet tot een gelofte aangenomen, Leviticus 22:23. Maar de priesters namen het aan, al verwierp God het, voorwendende dat zij toegevender waren dan Hij zelf, waarmede Hij toch niet verheerlijkt wordt.

b. De naam, aan zulke aanbiddeers gegeven. Zij zijn *bedriegers*, zij handelen valselyk en trouwelooslyk jegens God, zij huichelen voor Zijn aangezicht. Zij nemen de schijn aan of ze Hem eren, door iets te beloven, maar als het op volbrengen aankomt, beledigen ze Hem, en dat in zulk een mate, dat het beter ware, niet te beloven, dan te beloven en niet te betalen. Maar laat hen zich niet bedriegen: God laat Zich niet bespotten. Zij, die menen God om de tuin te kunnen leiden, zullen tenslotte bemerken, dat zij over hun eigen ziel het verderf gehaald hebben. Huichelaars zijn bedriegers, en zij zullen blijken, zich zelf bedrogen en ten verderve gesleept te hebben.

c. Het vonnis, over hen uitgesproken zij worden *vervloekt*. Zij verwachten een zegen maar vinden de vloek, de tekenen van Gods toorn, volgens de beschreven oordelen.

d. De redenen van dit vonnis: "*Want Ik ben een groot Koning, zegt de Here van de heirscharen* daarom zal Ik afrekenen met hen, die met Mij handelen gelijk de man met zijn naaste. *Mijn Naam is vreselyk onder de heidenen*, en daarom zal Ik niet dulden, dat hij door Mijn eigen volk gesmaad worde." De heidenen betoonden hun goden, ofschoon het afgoden waren, meer eerbied, dan de Joden hun God, hoewel Die de alleen ware en levende God is. Zie, het besef van Gods absolute wereldheerschappij en de algemene erkenning daarvan, moet ons van alle oneerbiedigheid terughouden.

HOOFDSTUK 2

1 En nu, gij priesters! tot u wordt dit gebod gezonden;

2 Indien gij het niet zult horen, en indien gij het niet zult ter harte nemen, om Mijn Naam eer te geven, zegt de HEERE der heirscharen, zo zal Ik den vloek onder u zenden, en Ik zal uw zegeningen vervloeken; ja, Ik heb ook alrede elkeen derzelve vervloekt, omdat gij het niet ter harte neemt.

3 Ziet, Ik zal u het zaad verderven; en Ik zal drek op uw aangezichten strooien, den drek uwer feesten, zodat men u met denzelven wegnemen zal.

4 Dan zult gij weten, dat Ik dit gebod tot u gezonden heb; opdat Mijn verbond met Levi zij, zegt de HEERE der heirscharen.

5 Mijn verbond met hem was het leven, en de vrede; en Ik gaf hem die tot een vreze; en hij vreesde Mij, en hij werd om Mijns Naams wil verschrikt.

6 De wet der waarheid was in zijn mond, en er werd geen onrecht in zijn lippen gevonden; hij wandelde met Mij in vrede en in rechtmatigheid, en hij bekeerde er velen van ongerechtigheid.

7 Want de lippen der priesters zullen de wetenschap bewaren, en men zal uit zijn mond de wet zoeken; want hij is een engel des HEEREN der heirscharen.

8 Maar gij zijt van den weg afgeweken, gij hebt er velen doen struikelen in de wet, gij hebt het verbond met Levi verdorven, zegt de HEERE der heirscharen.

9 Daarom heb Ik ook u verachtelijk en onwaard gemaakt voor het ganse volk, dewijl gij Mijn wegen niet houdt, maar het aangezicht aanneemt in de wet.

10 Hebben wij niet allen een Vader? Heeft niet een God ons geschapen? Waarom handelen wij dan trouwelooslijk de een tegen den ander, ontheiligende het verbond onzer vaderen?

11 Juda handelt trouwelooslijk, en er wordt een gruwel gedaan in Israel, en in Jeruzalem; want Juda ontheiligt de heiligheid des HEEREN, welke Hij liefheeft; want hij heeft de dochter eens vreemden gods getrouwd.

12 De HEERE zal den man, die zulks doet, uitroeien uit de hutten van Jakob, dien, die waakt, en dien, die antwoordt, en die den HEERE der heirscharen spijsoffer brengt.

13 Dit tweede doet gijlieden ook, dat gij het altaar des HEEREN bedekt met tranen, met wening en met zuchting; zodat Hij niet meer het spijsoffer aanschouwen, noch met welgevallen van uw hand ontvangen wil.

14 Gij nu zegt: Waarom? Daarom dat de HEERE een Getuige geweest is, tussen u en tussen de huisvrouw uwer jeugd, met dewelke gij trouwelooslijk handelt; daar zij toch uw gezellin, en de huisvrouw uws verbonds is.

15 Heeft Hij niet maar een gemaakt, hoewel Hij des geestes overig had? En waarom maar dien enen? Hij zocht een zaad Gods. Daarom, wacht u met uw geest, en dat niemand trouwelooslijk handele tegen de huisvrouw zijner jeugd.

16 Want de HEERE, de God Israels, zegt, dat Hij het verlaten haat, alhoewel hij den wrevel bedekt met Zijn kleed, zegt de HEERE der heirscharen; daarom wacht u met uw geest, dat gij niet trouwelooslijk handelt.

17 Gij vermoeit den HEERE met uw woorden; nog zegt gij: Waarmede vermoeien wij Hem? Daarmede, dat gij zegt: Al wie kwaad doet, is goed in de ogen des HEEREN, en Hij heeft lust aan zonanigen; of, waar is de God des oordeels?

Er zijn twee grote verordeningen, die de goddelijke wijsheid heeft ingesteld en welke overtreding in dit hoofdstuk wordt betreurd en scherp berispt.

I. De instelling van het priesterschap, tot instandhouding van de kerk, ontheiligt door degenen, aan wie de eer was te beurt gevallen, ermede bekleed te worden. De priesters ontheiligden de heilige dingen Gods, dit wordt hun ten laste gelegd. Hun zonde wordt hun ordentelijk voor ogen gesteld, en zij deswege scherp bedreigd, vers 1-9.

II. De instelling van het huwelijk, voor de ganse wereld, om het mensdom in stand te houden, dat werd door de priesters ontheiligt, doordat ze vreemde vrouwen namen, vers 11-12, hun vrouwen onvriendelijk behandelden, vers 13 ze wegzonden, vers 16. en daarin trouwelooslijk te werk gingen, vers 10, 14, 15. Wat aan deze en andere ontheiliging van Gods ordonnantiën ten grondslag lag was niets minder dan godloochening, zij meenden dat God ten enenmale was gelijk zij, en zeiden feitelijk: Er is geen God, vers 17. Deze bestraffingen van de priesters zijn tegelijk waarschuwingen voor ons.

Maleachi 2:1-9

Wat in het vorige hoofdstuk gezegd is, gold de priesters, Hoofdstuk 1:6: *Zegt de Here van de heirscharen tot u, o priesters, verachters Mijns Naams!* Aan de daar genoemde euveldeeden waren zij schuldig als offeraars, en als zodanig konden zij het als verontschuldiging aanvoeren, dat zij offerden wat het volk bracht, en dat dus, als de offerdienst niet was wat ze wezen moest, het niet hun schuld was maar die des volks. Daarom wordt hier onderzocht naar de grond van die gewraakte verdorvenheid: de ontrouw waaraan de priesters schuldig waren als leraars des volks, als uitleggers van de wet en van de levende orakelen, en dit deel hunner bediening ligt nog op de schouders des Evangelie-bedienaren, die tot herders en leraars gesteld zijn zodat de vermaning van dit hoofdstuk in bijzondere zin hen aangaat. Indien de priesters het volk beter onderricht hadden zou het volk betere offeranden gebracht hebben, en daarom komt de blaam op het hoofd des priesters terug: *"En nu, gij priesters! tot u alleen wordt dit gebod gezonden, vers 1, tot u, die het volk de rechte kennis moest geleerd hebben en gezegd, hoe het God behoorde te dienen."* Zie, zij, die de kerken besturen, staan zelf onder Gods bestuur en zijn Hem verantwoording schuldig. Zelfs voor degenen, die bevelen, heeft God bevelen. Ja, vers 4, *dan zult gij weten, dat Ik dit gebod tot u gezonden heb. Zij zullen het weten,*

1. Door de leiding des Geestes, die met het Woord medewerkt tot overtuiging en bekering, "gij zult zijn goddelijke oorsprong weten door Zijn uitwerking, vanwaar het komt door hetgeen het uitwerkt". Wanneer het Woord Gods het werk Gods in ons tot stand brengt en voortzet, dan worden wij overtuigd, dat Hij het heeft gezonden, dat het niet is het woord van *Maleachi, Godsgezant*, maar inderdaad Gods Woord, en niet alleen in het algemeen een roeping heeft maar ook bepaaldelijk ons bedoelt. Of,

2. Door de vervulling van de daarin uitgesproken bedreigingen: *"Gij zult weten, dat Ik dit gebod tot u gezonden heb, en Mijn gebod keert niet ledig weder."*

Laat ons nu zien, wat dit gebod voor de priesters is, dat zij moesten kennen als tot hen gezonden, laat ons achtereenvolgens de artikelen van dit gebod nagaan.

I. Hier is een verhaal van het verbond, dat God met dat heilige volk gemaakt had, de zendbrief voor hun werk en de waarborg hunner eer: *De Here van de heirscharen had tot hen een gebod gezonden, om Zijn verbond met hen te bevestigen, vers 4, want dit verbond wordt gezegd, het woord te zijn, "dat Hij ingesteld had" Psalm 105:8. En nu zendt Hij dit gebod door de profeet, om het andermaal te bevestigen opdat het niet, tot straf voor hun ontheiliging, afgesneden werde. Laat dus de zonen van Levi en vooral die van Aaron, weten, welke eer God hun toevertrouwd en op hen gelegd had, vers 5: *Mijn verbond met hem was het leven en de vrede.* Naast dit bijzonder verbond, met het huis Israëls gemaakt, bestond er nog een verbond van priesterschap met een familie, die de dienst zou waarnemen, en, als loon, alle voorrechten van dat priesterschap genieten. Gelijk Israël een bijzonder volk, een priesterlijk koninkrijk zou zijn, zo was het huis van Aaron, als een familie van priesters, ten deel gevallen, Zijn naam te dragen te midden van het volk gelijk dat volk Zijn naam moest dragen te midden van de natiën, beide. maar in verschillende graad, om *de Naam des Heren ere te geven* vers 2. God had een verbond met hen gemaakt als Zijn huisbedienenden, hun de priesterlijke bediening opgedragen en beloofd, hen daarin te zullen erkennen en aan te nemen. Dit heet Zijn verbond van leven en vrede, omdat het tot steun van de godsdienst moest strekken, leven en vrede brengende aan de zielen van de mensen, het leven aan de doden en de vrede aan de ellendigen. Eveneens: wijl vrede en leven alle priesters beloofd waren, die hun plicht trouw en nauwgezet zouden vervullen, zij*

zouden vrede genieten, wat bewaring voor alle leed, en leven, wat de somma van alle goed beduidt. Wat hier van het verbond des priesterschap gezegd wordt, is waar van het genadeverbond voor alle gelovigen, als geestelijke priesters, het is een verbond van leven en vrede, het verzekert alle gelovigen leven en vrede, eeuwig leven en eeuwige vrede, alle geluk beide in deze wereld en in de toekomst. Dit verbond werd gesloten met de gehele stam van Levi, die daardoor van de overige stammen werd afgezonderd en niet met hen geteld. Die stam werd "uit hunne broederen verkozen en gesteld over de tabernakel van de getuigenis," Numeri 1:49, 50 en krachtens deze verkiezing zegt God, Numeri 3:12: "de Levieten zullen Mijne zijn." Het werd gesloten met Aaron, toen hij en zijn zonen werden genomen "om Mij het priesterambt te bedienen," Exodus 28:1. Aaron wordt daarom genaamd "de heilige des Heren," Psalm 106:16. Het werd gesloten met Pinehas en zijn huis, een tak van dat van Aaron, bij een bijzondere gelegenheid, Numeri 25:12, 13. Daar, gelijk hier heet dat verbond des priesterschap een *verbond des vredes*, omdat daardoor vrede tussen God en Israël werd gemaakt en bewaard. Deze grote zegeningen van vrede en leven, in dit verbond begrepen, gaf God hem, Levi, Aaron Pinehas, Hij beloofde hun en hun nakomelingschap leven en vrede, vertrouwde hun deze zegeningen hoe ten bate en ten diepste van Gods Israël, wij ontvingen, opdat wij mochten geven, gelijk Christus zelf, Psalm 68:19. Tot nadere beschouwing van dit verbond moeten wij opmerken

1. Op welke overwegingen het gegrond was. *Ik gaf hem die, leven en vrede, tot een vreze, en hij vreesde Mij, en hij werd om Mijns Naams wil verschrikt*, vers 5. De stam van Levi had een duidelijk bewijs van heilige vreze Gods en eerbied voor Zijn Naam gegeven, daar hij zo manmoedig tegen de aanbidders van het gouden kalf optrad, Exodus 32:26, om zijn ijver in deze zaak schonk God hem deze zegen en nodigde hem uit, zich aan God te wijden. Pinehas betoonde zich ijverig voor de eer des Heren en van Zijn oordelen, toen hij, om de plaag te doen ophouden, Zimri en Kozbi doorstak, Psalm 106:30, 31. Zie, zij en zij alleen, die Gods Naam vrezen, kunnen de zegeningen van *het verbond van leven en vrede* verwachten. En degenen, die bewijs geven van hun ijver voor God, zullen ongetwijfeld met de heerlijke voorrechten van het priesterschap van de gelovigen beloond worden. Sommigen lezen hierin niet een beschouwing, maar een voorwaarde van zegen: *Ik gaf hun dat verbond, mits zij voor Mijn aangezicht vreesden*. Als God ons leven en vrede schenkt, verwacht Hij, dat wij voor Hem vrezen zullen.

2. Wat de priesters door dit verbond was toevertrouwd, vers 7. Daar worden zij genoemd *engelen* (boodschappers) *des Heren der heirscharen*, boodschappers van dat verbond van leven en vrede, geen middelaars ervan, maar alleen boodschappers, gezanten, gebruikt om over de artikelen des vredes met Israël te spreken. De priesters waren de mond Gods voor het volk, van wie men het onderricht moest ontvangen overeenkomstig de levende Godsspraken. Deze bediening was Levi geschonken, omdat hij in zijn ijver voor God, "zijn broederen niet kende en zijn zonen niet achtte," daarom "zou hij Jacob Gods rechten leren," Deuteronomium 33:9-10. Zie, het is een eer voor Gods dienaren als Zijn gezanten gebruikt te worden om Zijn boodschappers te zijn. Haggai wordt Gods boodschapper genoemd. Wijl dit hun bediening was, merken wij op,

a. Wat de plicht van de predikanten is: *de lippen des priesters zullen de wetenschap bewaren*, ze het volk niet onthouden maar voor het volk aanwenden. Predikanten moeten kundige mannen zijn, want hoe zijn degenen bekwaam, de dingen Gods te onderwijzen, die er zelf slecht mee op de hoogte zijn? Zij moeten de wetenschap bewaren, zich daarmede toerusten en niet verliezen wat ze zelf geleerd hebben, als goede uitdelers, die uit hun schat oude en nieuwe

dingen voortbrengen. Niet alleen hun hoofd, maar ook hun lippen moeten de wetenschap bewaren, zij moeten ze niet alleen bezitten, maar ook gereed bij de hand hebben, als op hun lippen, om ze, wanneer de gelegenheid zich aanbiedt, dadelijk aan anderen te kunnen mededelen. zo lezen wij van "de wijsheid, die in de lippen des verstandigen wordt gevonden en velen' voedt, Spreuk. 10:13, 21.

b. Wat de plicht des volks is, het *zal uit hun mond de wet zoeken*, vers 7. Het volk moet de priesters, als Gods boodschappers, ondervragen, niet alleen naar hen luisteren, maar ook vragen doen, opdat het die woorden beter versta, en verkeerd verstaan voorkomen worde. Wij hebben er allen groot belang bij de wil des Heren te kennen, die nauwkeurig en zeker te weten, wij moeten naar die kennis verlangen en begerig zijn, er in toe toenemen. Here, wat wilt Gij, dat ik doen zal? Wij moeten niet alleen het geschreven woord: de wet en de getuigenis, raadplegen, maar ook onderricht zoeken bij Gods boodschappers en raad van hen vragen in dingen, die onze ziel aangaan, gelijk wij geneesheren en rechtsgeleerden raadplegen, wanneer wij ziek zijn of rechtskundige bijstand behoeven. Niet, dat de predikanten niet gehouden zouden zijn, de wet Gods mee te delen ook aan degenen, die er geen belang in stellen en dit kennen niet begeren (zij moeten "met zachtmoedigheid onderwijzen degenen, die tegenstaan," 2 Timotheus 2:25, zowel als degenen, die zelf komen), maar het is tegelijkertijd de plicht van de schare, dat onderwijs te zoeken en om nadere inlichting te vragen. "Wachter, wat is er van de nacht? Wilt gijlieden vragen, vraagt," Jesaja 21:8, 11. 12. De gemeente moet niet alleen naar troost horen uit de mond harer predikanten, maar daar ook de wet leren kennen, want als wij in de weg van het gebod wandelen, dan zullen wij ook de weg van de troost vinden.

II. Hier is een gedenkschrift van de trouw en de ijver hunner voorgangers in de priesterlijke bediening, vermeld om hun zonde in te schriller kleuren te doen uitkomen, nu zij zozeer van hun eerwaardige voorvaderen ontaard en zo ver van die roemvolle voorbeelden verwijderd zijn. Tevens is het een rechtvaardiging van God, als Hij die tekenen van Zijn tegenwoordigheid van hen wegneemt, die Hij geschonken had aan degenen, die dicht bij Hem leefden. Zie hier, vers 6, hoe goed de godzalige priester was, in wiens voetstappen zij moesten gewandeld hebben, en wat voor goed hij, door Gods genade, gedaan had.

1. Zie, hoe goed hij was. Hij was bekwaam en machtig in de Schriften: *de wet van de waarheid was in zijn mond*, ten bate dergenen *die uit zijn mond de wet zochten*. In al zijn redenen blonk min of meer de wet van de waarheid door. Alles wat hij zeide stond onder de regel van de wet, en daarmee regeerde hij anderen. Hij sprak als gezaghebbende (ieder woord was een wet), en als iemand, die zowel wijsheid als godsvrucht bezat, het was de wet van de waarheid, en de waarheid is een wet, ze heeft gebiedende kracht. Door de waarheid regeert Christus. *De wet van de waarheid was in zijn mond*, want op zijn beslissingen in consciëntie zaken kon men zich verlaten, zijn mening was zo goed als wet. *Daar werd geen onrecht in zijn lippen gevonden*, hij vervalste het woord Gods niet om mensen te behagen of eigen voordeel te zoeken, maar deelde allen, die hem kwamen raadplegen, mee wat de wet zeide, aangenaam of onaangenaam. Hij noemde niet rein wat onrein was, gelijk een van de rabbijnen zich uitdrukt. En zijn wandel stemde met zijn leer overeen. God zelf geeft hem dit eervol getuigenis: Hij *wandelde met Mij in vrede en in rechtmatigheid*. Hij achtte het niet genoeg, van God te spreken, maar Hij wandelde met Hem. Zijn gemoedstoestand en zijn openbare wandel beantwoordden aan zijn leer en belijdenis, hij leefde een leven van gemeenschap met God, en het was zijn aanhoudende zorg, Hem welgevallig te zijn. Hij leefde als een priester, die verkozen is om "voor Gods aangezicht te wandelen" 1 Samuel 2:30. Zijn wandel was in vrede, was zachtmoedig en vriendelijk jegens alle mensen, als een voorbeeld en bevorderaar van de liefde. Hij wandelde

met God in vrede, was zelf vreedzaam en een vredemaker. Zijn wandel was ook eerlijk, hij deed niemand onrecht, maar gaf nauwgezet ieder het zijne: *hij wandelde met Mij in rechtmatigheid*. Wij mogen niet, om des vredes wil, de wetten van de rechtmatigheid overtreden, maar vrede houden zover het met het recht bestaanbaar is. De wijsheid van boven is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam. Meer dan alle andere mensen moeten predikanten met God wandelen in vrede en rechtmatigheid, opdat zij voorbeelden van de kudde mogen zijn.

2. Zie, wat voor goed hij deed, hij beantwoordde aan de eis van zijn bediening: Hij *bekeerde er velen van ongerechtigheid*, het was zijn aanhoudende zorg, goed te doen, en God kroonde zijn pogingen met wonderlijke voorspoed. Menige ziel redde hij van de dood, en er zijn er velen in de hemel, die God zegenen, omdat zij die goede priester in hun leven op aarde gekend hebben. Predikanten moeten hun uiterste best doen om zondaren tot bekering te brengen, zelfs onder belijdende leden van de gemeente valt nog bekeringswerk te doen, velen moeten van hun ongerechtigheid afgekeerd worden, en predikers mogen het zich een eer, een rijke beloning op hun arbeid rekenen, als die tot dat einde dienen mag. Alleen God kan door Zijn genade de mens van diens ongerechtigheid bekeren, en toch wordt van een vrome prediker getuigd, dat hij een zondaar van de dwaling zijns wegs bekeert, namelijk als een werktuig in Gods hand, een medewerker met God. "Die er velen rechtvaardigen, zullen zijn gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk," Daniel 12:3. Zie, de predikers en zij alleen hebben kans, zondaars te bekeren, die de zuivere leer verkondigen en godzaliglijk leven, beide overeenkomstig de Schrift, want, gelijk een rabbijn opmerkt, als de priester oprecht is, zullen velen oprecht zijn.

III. Hier wordt een zware aanklacht tegen de priesters van de toenmalige tijd ingebracht, die het verbond des priesterschap verbraken en in strijd handelden beide met de voorschriften en de voorbeelden, hun gegeven. Meer bijzonderheden omtrent hun zonde hebben wij in het voorgaande hoofdstuk gevonden, en in Nehemia 13 lezen wij, dat toen ter tijd veel bederf in de Joodse kerk was geslopen, gemengde huwelijken, toelating van vreemden in Gods huis, ontheiliging van de Sabbatdag, alles de schuld van de slordigheid en de ontrouw van de priesters. Hier worden zij in het algemeen beschuldigd,

1. Dat ze de regel overtraden: Gij zijt *van de weg afgeweken*, vers 8, van de goede weg, die God u had voorgeschreven en waarin uw godzalige voorvaderen voor u hebben gewandeld. Het staat slecht met een volk als zij, wier taak het is, het op de goede weg te leiden, zelf die weg te verlaten. *Gij hebt Mijn weg niet gehouden*, noch zelf die bewandeld noch anderen daarop doen wandelen, vers 9.

2. Zij hebben het vertrouwen geschonden: *Gij hebt het verbond van Levi verdorven*, gij hebt het geschonden, de grote bedoelingen van dat verbond uit het oog verloren en gedaan wat gij kondet om die te verijdelen en te voorkomen. Gij hebt uw ambt waargenomen als ware het alleen bestemd om u vet en groot te maken, en niet om God te verheerlijken en mensen ten zegen te zijn. Dat was het verbond van Levi verderven, het doel des verbonds miskennen en het ondergeschikt maken aan die zinnelijke, aardse dingen, waarover gij moest geheerst hebben. Zo hebt gij ook de zegen des verbonds verbeurd en voor u zelf verdorven, gij hebt het ijdel gemaakt en leven en vrede verloren, die ermee verbonden waren. Wij hebben geen reden van God te verwachten, dat Hij Zijn deel van het verbond zal houden, als wij niet nauwgezet ons deel gestand doen. Een ander voorbeeld van geschonden vertrouwen was, dat *zij het aangezicht aannamen in de wet*, vers 9. In de hun gegeven wet konden zij hun plicht vinden, dit wilden zij doen, maar dat niet, juist naar hun smaak, naar de wijze van de huichelaars, terwijl zij, wier hart oprecht is voor God, de ganse wet onderhouden. Of eer: in de wet die zij

het volk bekend moesten maken, kenden zij het aangezicht (gelijk het letterlijk heet), zij namen de persoon aan, opzettelijk verklaarden zij de wet verkeerd en pasten die partijdig toe, hetzij om degenen te treffen, die zij niet mochten lijden, hetzij om anderen in het gevlij te komen, die zij liefhebben. In de een zagen zij de zonde door de vingers, die zij in de ander streng berispten, als naar hun eigen belang of voorkeur hen dreef. God is geen aannemer des persoons, als Hij Zijn wet geeft, noch ook als Hij de overtreding van Zijn wet straft, Hij trekt de rijke niet bij de arme voor, en daarom ontoren Zijn dienaren hem, wanneer zij, in leer of tucht, de persoon aannemen. Zie 1 Timotheus 5:21.

3. Dat zij de zielen van de mensen veel kwaad deden, die zij hadden moeten redden. *Gij hebt er velen doen struikelen in de wet*, niet alleen doen overtreden, geleerd en door uw voorbeeld aangemoedigd om in strijd met de wet te handelen, maar *doen struikelen in de wet*, door het zo voor te stellen, alsof de wet de zonde moet dienen en ze bevorderen. zo maakten Hofni en Pinehas, door hun goddeloosheid, dat "de lieden het spijsoffer des Heren verachtten," 1 Samuel 2:17. Er zijn er velen, voor wie de wet des Heren een struikelblok is, het Evangelie van Christus een reuke des doods ten dode, en, Christus zelf een rots van de ergernis. Niets werkt daartoe meer mee dan het goddeloze leven dergenen, die de godzaligheid belijden, die aanleiding geven tot de spot: "Het is alles bedrog " Dit is inderdaad een ergernis, een steen des aanstoots. Dat moest nimmer zo zijn, daarom wee dengenen, door wie de ergernis komt.

4. Dat zij, wanneer bestraffingen door woord of lotgeval van Gods wege over hen komen, niet wilden horen, dat is: er geen acht op gaven, het niet ter harte namen. Zij hadden geen berouw noch schaamte over hun zonden, en de tekenen van Gods misnoegen troffen hen niet. Wat wij horen, doet ons geen goed, tenzij wij het ter harte nemen en op ons laten inwerken: Gij wilt het niet ter harte nemen, om Mijn Naam eer te geven, door geloof en bekering. Daartoe moeten wij de dingen ter harte nemen, opdat wij Zijn Naam mogen verheerlijken en Hem prijzen om alles, wat Hij van Zichzelf heeft geopenbaard. Het is slecht, God Zijn eer te ontroven, maar het ergst in Zijn dienaren, wier ambt en taak het is, Zijn Naam groot te maken en Hem de rechte eer te brengen.

IV. Hier volgt een verslag van de oordelen, die God over deze priesters bracht om hun ontheiliging van de heilige dingen.

1. Zij hadden hun aardse goed verloren, vers 2:*Ik zal uw zegeningen vervloeken*. Zij hadden geen zegen op hun werk, geen voldoening van goed doen, want op de zegen, waarmede zij als priesters het volk zegenden, was God wel verre van Zijn amen te zeggen, zodat die in vloek verkeerde, gelijk Hij Bileams vloek in zegen omgezet had. Dat onheilige volk zou de gunst van Gods zegen niet ontvangen, noch deze onheilige priesters de gunst van die zegen over te brengen, beide zouden onder de tekenen van Zijn vloek liggen. Ook hun loon zou geen hulp verlenen, want de zegen, waarmede God hen gezegend had, zou door hun misbruik in vloek veranderen. Zij konden die niet ontvangen als de gave van Zijn gunst, wanneer zij zich Zijn ongenoegen op de hals hadden gehaald, door Zijn kastijding niet aan te nemen.

2. Zij hadden hun achting verloren, vers 9:*Daarom heb Ik u ook verachtelijk en onwaardig gemaakt voor het ganse volk*. Toen zij God verheerlijkten, gaf Hij hun eer en steunde Hij hen, zij hadden er belang bij, dat het volk hen achtte en liefhad, zolang zij recht deden en met God in vrede en rechtmatigheid wandelden. Toen waardeerde en eerde iedereen hen, terecht noemde men hen: Weleerwaarde, priester! Maar toen zij de wegen des Heren verlieten en het verbond van Levi verdierven, maakten zij zich in de ogen des volks niet alleen geminacht, maar

veracht, zelfs in het oog van de geringsten, die naarmate zij het ambt hoger schatten, de ambtsdragers, die het schandvlekten, te dieper verfoeiden. Hun gedrag, hun misdragen, leidde daar onvermijdelijk toe en God noemt dat Zijn werk, een rechtvaardig oordeel over hen, door hun eigen zonde veroorzaakt en daaraan beantwoordende. Zij maakten, dat God gelasterd werd, des Heren tafel verontreinigd, en haar inkomen, haar spijs verachtelijk, Hoofdstuk 1:12. Daarom stort God met recht meer over hen uit en geeft ze aan versmaadheid prijs, zij stellen zich zelf ten toon, en daarom stelt God ze ten toon. Zie als de zonde een schandvlek van het volk is, is ze dat in bijzondere zin van de priesters, er is geen verachtelijker wezen op aarde dan een onheilig, goddeloos, schandelijk prediker.

V. Hier wordt een oordeel des toorns over hen uitgesproken, vers 2,3 Maar het is voorwaardelijk: *Indien gij het niet zult horen, en indien gij het niet zult ter harte nemen*, dat wil zeggen:, indien wel, dan wordt Gods toorn afgekeerd, en alles is goed, maar indien gij voortgaat, indien gij in deze boze wegen volhardt, dan hoort uw vonnis: Uw zonde zal uw ondergang zijn."

1. Zij zullen vasten en liggen onder Gods vloek: *Ik zal de vloek onder u zenden*. De toorn Gods zal over hen geopenbaard worden, volgens de bedreigingen van het geschreven woord. Zie, zij, die de geboden van de wet overtreden, stellen zich onder de vloek van de wet.

2. Noch hun bediening noch hun genot zal rein zijn. *"Ik zal uw zegeningen vervloeken*, zodat ge noch zelf gezegend zijt noch het volk zegenen zult, zelfs uw overvloed zal u een plaag en gij zelf de plaag van uw geslacht zijn".

3. De vruchten van de aarde, waarvan zij de tienden ontvingen, zouden hun geen voordeel aanbrengen. *"Ziet, Ik zal u het zaad verderven*, het koren, dat gij zaait, zal in de grond verrotten en nimmer opkomen, en het gevolg zal zijn hongersnood en schaarste van levensmiddelen, zodat geen spijsoffers op het altaar kunnen gebracht worden, en de priesters hun inkomsten derven." Het kan ook van het zaad des Woords verstaan worden, God dreigt hun de zegen van het onderwijs te weren, dat ze het volk geven, zodat al hun arbeid vergeefs is, gelijk die van de landman, die slecht zaad in de grond stopt. Die dreiging stemt overeen met Jeremia 23:32:Zij doen dit volk gans geen nut.

4. Zij zullen met hun dienst door God verworpen worden, Hij is zo ver van welbehagen in hen te scheppen, dat Hij ze veeleer verafschuwt, *Ik zal drek op uw aangezichten strooien. de drek uwer feesten*. Hij zinspeelt op de offers, die op die feesten gebracht werden. In plaats van een welgevallen te nemen aan het vet hunner offers, zal Hij Zijn ongenoegen tonen door hen slijk in hun aangezichten te werpen, hetgeen Hij werkelijk doet, als Hij zegt: "Brengt niet meer vergeefs offer, het reukwerk is Mij een gruwel," Jesaja 1:13. Zie, degenen, die op hun uiterlijke godsdienst vertrouwen, die zij slechts drek moesten achten om Christus te gewinnen, zullen niet alleen ervaren, dat God die niet aanneemt, maar ook met schaamte en schande vervuld worden vanwege der zelve dwaasheid.

5. Alles zal tenslotte op hun algehele ondergang uitlopen: *Zodat men u met die wegnemen zal*, vers 3. Zij zullen zozeer bestrooid worden met de drek hunner feesten dat zij met die drek naar de mesthoop gebracht worden. Iedereen zal daaraan meehelpen zelfs de straatloper. "Men noemt ze een verworpen zilver, want de Here heeft hen verworpen," Jeremia 6:30.

Maleachi 2:10-17

Kwade praktijken zijn de natuurlijke vrucht en uitkomst van verkeerde beginsels, en de verdorvenheid van 's mensen hart is te wijten aan een atheïstisch denken, dat hij heeft aangewend en waardoor hij zich laat beheersen. Nu hebben wij daarvan in deze verzen een voorbeeld, wij vinden hier mensen, die vals met elkander handelen, en dat komt daarvandaan, dat zij onrecht van God denken.

Merk hier op,

I. Hoe bedorven hun handelingen waren. In het algemeen *handelden zij trouweloos de een tegen de ander*, vers 10. Men kan niet verwachten, dat hij, die zijn God ontrouw is, trouw jegens zijn vriend zal zijn. Zij hadden trouweloos jegens God gehandeld in Zijn tienden en offeranden, Hem bedrogen, Zijn touwen en koorden van zich geworpen zo was een deur geopend voor allerlei onrecht en oneerlijkheid, en de banden van bloedverwantschap en natuurlijke genegenheid waren eveneens verscheurd en leverden geen hinderpaal meer op. Sommigen menen, dat de trouweloze handelingen, die hier bestraft worden, dezelfde zijn als de voorbeelden van verdrukking en afpersing, waarover Nehemia klaagt, Nehemia 5:3-7. Daarin vergeten zij de God hunner vaders, en het verbond hunner vaders, en maakten hun offers onaannemelijk, Jesaja 1:11. Maar het schijnt eer te zinspelen op ongeregeldeheid in hun huwelijken, waarover Nehemia evenzo klaagt, Nehemia 13:23. Van tweeërlei worden zij hier beschuldigd, als de Here tot grote toorn verwekkende dat ze vreemde vrouwen van heidense volken hadden genomen en de vrouwen van hun eigen volk weggezonden, in beide hadden ze trouweloos gehandeld en een heilig verbond verbroken, het eerste was verachting van hun plaats als uitverkoren volk, het andere verbreking van de huwelijksband.

1. Het was een minachten van Gods verbond waardoor zij van alle andere volken waren afgezonderd, dat zij vreemde vrouwen namen, dat was uitdrukkelijk verboden en met straf bedreigd in de wet, Deuteronomium 7:3.

Merk hier op,

A. Welke goede redenen zij hadden om God en elkander trouw te zijn en geen huwelijken met heidenen te sluiten.

a. Zulke huwelijken waren door de wet uitdrukkelijk verboden. God had Zich verbonden, hun goed te doen op deze voorwaarde, zodat ze zich niet met de heidenen zouden vermengen, dat was *het verbond hunner vaders*, waardoor de oudheid en eerbiedwaardigheid betekend werden, het was een hoofdartikel van de wet, dat de natie moest in stand houden. Zij lagen onder elke mogelijke verplichting, deze wet stipt te onderhouden, en toch overtraden zij als gold ze hen niet. Zij verbraken het verbond hunner vaders, die ongehoorzaam zijn aan het gebod van de God hunner vaders.

b. Zij waren een uitverkoren volk en moesten daarom samenwerken om de eer dier uitverkiezing te handhaven. *Hebben wij niet allen enen Vader?* Ja, dat hebben wij, want *heeft niet een God ons geschapen?* Zijn wij niet allen zijn geslacht? En zijn wij niet van enen bloede? Ja, zeker zijn wij dat! God is de gemeenschappelijke Vader van het ganse menselijke geslacht, en daarom zijn wij allen broeders, elkanders leden, en moeten daarom afleggen de leugen, Efeziërs 4:25, en niet *trouweloos handelen, niemand tegen zijn naaste*. Maar hier schijnt dit

woord op de Joodse natie te slaan: *Hebben wij niet allen enen vader*, Abraham of Jacob? Hierop gingen de Joden prat: Wij hebben Abraham tot enen vader. Maar dat keert zich hier tegen hen en vermeerdert hun zonde dat zij de eer van hun volk hebben verguisd door zich met de heidenen te vermengen. "Heeft *niet een God ons geschapen?* dat is: tot een volk gevormd, een natie van ons gemaakt en ons een bestaan geschonken, afgescheiden van dat van andere volken? En moest dat ons niet nopen, de waardigheid van onze natie op te houden?" Zie, de overweging van de eenheid van Christus' kerk in Hem, haar Stichter en Koning, moet ons er toe brengen, haar zuiverheid te bewaren en haar tegen alle bederf te beschermen.

c. Zij waren Gode geheiligd, zowel als van de andere volken onderscheiden. "Israël was de Here een heiligheid," Jeremia 2:3, in een verbond met Hem opgenomen, voor Hem afgezonderd, om Hem tot een naam en lof te zijn. Daarom had Hij hen lief en nam een welgevallen aan hen, het heiligdom in hun midden was de heiligheid des Heren, die Hij liefhad, waarvan Hij gezegd had: Dit is "Mijne rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, want Ik heb ze begeerd," Psalm 132:14. Maar door vreemde vrouwen te trouwen verontreinigden zij deze heiligheid en legden hun eer in het stof. Zie, zij, die de Here gewijd zijn en door Hem bemind worden, hebben deze stand op te houden, opdat ze daaruit niet vervallen, hun eer verbeuren en hun heil verzaken.

B. Hoe trouweloos zij evenwel hadden gehandeld. Zij verontreinigden zich juist datgene, wat de eer hunner afzondering had moeten beveiligen. *Juda heeft de dochter eens vreemden gods getrouwd* Het kwaad was niet zozeer, dat ze de dochter van een vreemd volk was (God heeft alle volken van de mensen gemaakt, en is zelf de koning van de natiën), maar de dochter van een vreemde god, opgevoed in de dienst en de aanbidding van valse goden, hun dienaren gelijk zij de dienaar haars vaders was, en van hen afhankelijk. Daarom zeggen sommige rabbijnen (door Dr. Pocock aangehaald): Hij, die een heidense vrouw trouwt, is als die zich schoonzoon van een afgod maakt. Het verderf van de oude wereld begon, toen de "zonen Gods de dochteren van de mensen" zich tot vrouwen namen, Genesis 6:2. Over diezelfde zaak wordt hier geklaagd, maar in scherper bewoordingen: *De zonen Gods hebben de dochteren van een vreemde god getrouwd*. Hierin wordt Juda gezegd, trouweloos gehandeld te hebben, want het heeft zich verlaagd en zijn eigen eer geschandvlekt en *de heiligheid des Heren ontheilgd*, die het moest liefhebben (gelijk sommigen lezen), het is een dwaasheid begaan in Israël en Jeruzalem, hatelijk in Gods oog en ongepast voor degenen, die naar Zijn naam genoemd zijn. Zie, het is iets afschuwelijks voor dezulken, die de heiligheid des Heren belijden, zo ze die ontheiligen door een ander juk aan te nemen met de ongelovigen.

C. Hoe streng God hen daarvoor straffen zal, vers 12. *De Here zal de man, die zulks doet, uitroeien*, de man, die de dochter van een vreemde god getrouwd heeft. Hij heeft inderdaad zichzelf van het heilige volk afgesneden en zich verbonden met vreemdelingen van het burgerschap Israëls, en dat zal zijn vonnis zijn: *God zal hem uitroeien uit de hutten van Jacob, hem en al wat hem toebehoort*, gelijk het oorspronkelijk luidt. De Here zal hem afsnijden van Israël en Jeruzalem, en hij zal niet *onder de levenden gerekend worden*. *De Here zal dien, die waakt, en dien, die antwoordt*, uitroeien, die beide schuldig staan, hij die onderricht, en hij, die onderricht wordt. De blinde leidlieden en de blinde volgelingen zullen samen in de gracht vallen, want de meester heeft de leerling verleid, en de leerling heeft zich laten verleiden. Zij zullen samen *uit de hutten van Jacob uitgeroeid worden*. God erkent ze niet meer als tot Zijn volk behorende, ja, en de priester, die een vreemde vrouw trouwt, (en hun aantal was niet zo gering, Ezra 10:18) zal niet ontkomen, het offer, dat hij op het altaar brengt zal hem niet redden, maar hij zal uit de tempel zijns Gods worden uitgeroeid, gelijk anderen *uit de hutten*

van *Jacob*. Nehemia jaagde ze van zich weg, en ontzette ze uit hun priesterschap, zelfs een van de zonen des hogepriesters, die hij aan die zonde schuldig bevond, Nehemia 13:28.

2. Dit huwelijksverbond verachtende, dat God ten bate van al 't menselijk geslacht had ingesteld, mishandelden en verjoegen ze de vrouwen van hun eigen volk, waarschijnlijk om plaats te maken voor die vreemde vrouwen, die het toen de mode was te nemen, vers 13. *Dit tweede doet gijlieden ook*, het tweede artikel van de acte van beschuldiging. Want de weg van de zonde gaat benedenwaarts, en de eene verbreking van het verbond leidt tot de andere.

A. Laat ons zien, waarover hier geklaagd wordt. Zij behandelden hun vrouwen niet gelijk het behoorde.

a. Zij waren onheus, gemelijk en liefdeloos jegens haar en verbitterden haar leven. Wanneer zij met hun vrouwen en kinderen tot de plechtige feesten kwamen om God te vereren, wat zij met blijdschap moesten doen, dan waren zij uit hun humeur, hun arme vrouwen brak het hart, en, het niemand durvende zeggen, klaagden zij haar nood aan God en bedekten het altaar des Heren met tranen, met wenen en met zuchting. Een voorbeeld hiervan is Hanna, die, omdat haar man nog een vrouw had (ofschoon haar man goed voor Hanna was), die haar steeds tergde, wanneer zij ten huize des Heren optogen om te aanbidden, weende en niet at en bitter bedroefd was, 1 Samuel 1:6, 7, 10. Zo was het ook met de vrouwen hier, en dit was zo zeer in strijd met de blijdschap, die God in Zijn aanbidders begeert, dat het de aanneming hunner offers in de weg stond: *God zag hun offers niet meer aan*. Zie hier, welk een goede meester wij dienen, die niet wil, dat Zijn altaar met tranen bedekt wordt, maar dat men het met vreugdezangen omringt. Dit veroordeelt degenen, die Zijn dienst voor die van afgoden verlieten, in welker verering wij vrouwen vinden, "bewenende de Thammuz," Ezechiël 8:14, en priesters 'bloed over zich uitstortende," 1 Koningen 18:28. Zie ook, hoe goddeloos het is, anderen uit hun humeur te brengen, als die God zullen aanbidden, ofschoon het hun schuld is, dat ze zichzelf voor die aanbedding ongeschikt maken, is het nog meer de schuld dergenen, die hun daartoe aanleiding gaven. Het is een reden, waarom gelovigen in heilige liefde en vreugde leven moeten, "opdat hun gebeden niet verhinderd worden," 1 Petrus 3:7.

b. Zij handelden trouweloos met haar, vers 14-16. Zij hielden hun beloften jegens haar niet, maar onthielden haar haar onderhoud en namen zich bijwijken, die de liefde genoten, welke zij alleen hun vrouwen schuldig waren.

c. Zij zonden ze weg, gaven haar een scheidbrief en lieten ze gaan, misschien bleef zelfs die door Mozes geboden ceremonie achterwege, vers 16.

d. In dat alles *bedekten zij de wrevel met Zijn kleet*, zij mishandelden hun vrouwen en deden haar onrecht aan, doch namen de schijn aan, alsof zij ze o zo liefhadden en niemand hoger schatten. Het wordt vaak gezien, dat iemand, die geweld pleegt, dat met een mantel van godsvrucht zoekt te bedekken.

B. Laat ons zien, waardoor de beschuldiging bewezen en zelfs verergerd wordt.

a. Het getuigenis Gods is een voldoende bewijs. "De *Here is een getuige geweest tussen u en de huisvrouw uwer jeugd*, vers 14, is getuige geweest van de huwelijksband tussen u en haar, want gij zelf hebt Hem tot getuige geroepen, toen die band werd gelegd, aangaande uw oprechtheid en trouw. Hij is getuige geweest, hoe menigmaal gij die band gebroken hebt, en

van al uw trouweloze handelingen, waardoor gij haar hebt beledigd. Hij zal tussen u en haar oordelen." Zie, dit moet ons aansporen getrouw te zijn jegens God en al degenen, met wie wij te doen hebben, dat God zelf getuige is van al onze verbintenissen en van al ons breken dier verbintenissen, en Hij is een getuige, tegen Wie geen uitvlucht baat.

b. De schuld wordt zeer verzwaard door de overweging, wie het is, die zo verongelijkt en mishandeld werd.

Ten eerste. "Zij is uw huisvrouw, uw eigen, vlees van uw vlees en been van uw been, de naaste, die gij in de wereld hebt en wie gij moet aanhangen totdat de dood u scheidt."

Ten tweede "Zij is de huisvrouw uwer jeugd, die uw liefde had, toen die het sterkst was, uw eerste keuze, met wie gij zo lang hebt geleefd. Laat de lieveling uwer jeugd niet de spot en afschuw van uw rijpe leeftijd wezen!"

Ten derde. "Zij is uw gezellin, zij heeft jaren lang uw zorg en verdriet, en vreugde gedeeld." De huisvrouw mag niet als een dienstmaagd, maar moet als de gezellin haars mans beschouwd worden, met wie gij openhartig omgaat en in zoetigheid raadpleegt, als met een vriendin, in wier gezelschap gij u verlustigt meer dan in dat van een ander want zij is toch uw gezellin?

Ten vierde. "Zij is de huisvrouw uws verbonds, met wie gij door de huwelijksband zijt verbonden, zolang zij getrouw blijft, zodat gij van haar niet kunt losgemaakt worden, want het is een verbond voor het leven. Het is de vrouw, met wie gij u verbonden hebt, en die zich met u verbonden heeft. Er is een eed Gods tussen u beiden, waarmede niet mag gespeeld, maar die nauwgezet moet gehouden worden." Gehuwde lieden moeten zich dikwijls hun huwelijksbelofte herinneren en die in volle ernst vernieuwen, als dezulken, die van harte houden wat ze eens beloofd hebben.

C. Laat ons op de redenen letten, waarom man en vrouw samen moeten blijven tot aan huns levens einde, in heilige liefde en vrede en nimmer twisten noch van elkander scheiden.

a. Omdat God ze samengevoegd heeft, vers 15. *Heeft Hij niet maar enen gemaakt*, een Eva voor een Adam, opdat Adam geen andere vrouw nam om haar te benauwen, Leviticus 18:18, noch haar wegzond om een andere te nemen? Het is grote zonde, te klagen over de huwelijkswet als een keten, nu Adam in de staat van de rechtvaardigheid, in Eden, in de lusthof, slechts een huisvrouw had. Toch *had God des geestes overig*, Hij kon nog een Eva gemaakt hebben even voortreffelijk als de eerste, maar *als een hulpe tegenover Adam*, maakt Hij hem slechts een vrouw, zo Hij er meerdere had geschapen, zouden zij geen goede hulpe geweest zijn. En waarom schiep Hij maar een vrouw voor die enen man? Hij zocht een zaad Gods, een zaad dat het beeld Gods zou dragen, in de dienst van God gebruikt worden en aan Zijn eer en heerlijkheid gewijd, opdat iedere man zijn eigen vrouw en slechts een zou hebben, overeenkomstig de wet, 1 Corinthiers 7:2, opdat zij in reine en heilige liefde samen leven zouden, om de voorschriften en beperking van de goddelijke wet en niet, als de redeloze dieren, onder de heerschappij hunner lusten, om zo de menselijke natuur te doen voortleven op zulk een wijze als het meest geschikt was om van de goddelijke natuur te gelijken, opdat de kinderen, uit zulk een heilig huwelijk geboren, dat een verordening Gods is, en waardoor de natuurlijke driften binnen de grenzen van Gods wet gehouden worden, een zaad mochten zijn om Hem te dienen, en opgevoed worden, gelijk zij geboren zijn, onder Zijn bestel en heerschappij. Zie, de opvoeding van een goddelijk zaad, dat de Here aangeschreven zal worden

tot in geslachten, is een groot doel van de instelling des huwelijks. Maar dat is dan ook een reden, waarom het huwelijksbed onbevlekt en de huwelijksband onschendbaar moet blijven. Mannen en vrouwen moeten derhalve in de vreze Gods leven, opdat hun zaad een zaad Gods moge zijn. Anders waren zij onrein, maar nu zijn zij heilig, als kinderen des verbonds, des huwelijksverbond, dat een type was van het genadeverbond. En de huwelijksvereniging, dus zuiver gehouden, was een type van de mystieke unie tussen Christus en Zijn kerk, waarin Hij Zich een goddelijk zaad zoekt en bewaart, Efeziërs 5:25, 32.

b. Omdat Hij groot mishagen heeft in degenen, die scheiden wat Hij samengevoegd heeft, vers 16. *Want de Here, de God Israëls, zegt, dat Hij het verlatene haat.* Hij had de Joden inderdaad vanwege de hardigheid hunner harten, toegelaten, hun vrouwen te verlaten, of liever, het geduld en verdragen, Mattheus 19:8, maar hij haatte het vooral als men zijn vrouw wegzond *om allerlei oorzaak*, Mattheus 19:3. Laat vrouwen, die van haar mannen weglopen en hen verlaten, en laat mannen, die haar vrouwen mishandelen en verstoten, om andere te kunnen nemen, ja laat mannen en vrouwen, die met beiderzijds goedvinden maar zonder wettige redenen gescheiden leven, omdat zij de huwelijksband niet heilig achten, laat die allen weten, dat de God Israëls zulke praktijken haat, al steken lichtzinnige mensen er de gek mede.

D. Welke waarschuwing wordt uit dit alles afgeleid? Wij vinden ze tweemaal, vers 15. *Daarom, wacht u met uw geest, en dat niemand trouweloos handele tegen de huisvrouw van zijn jeugd*, vers 16 herhaalt dit. Zie, degenen die de zonde willen vlieden, moeten zich wachten met hun geest, want daar begint alle zonde. Zij moeten hun hart met alle naarstigheid bewaren, hun oog geopend en hun hand in toom houden, en op de eerste neigingen tot zonde letten. Wij moeten handelen als geestelijken, en daarom, om onze daden te besturen, bedenken van hoedanige geest wij zijn, Lukas 9:55. Wij moeten ons wachten met onze geest ten opzichte van onze bijzondere betrekkingen en acht geven, of wij tot hen in de juiste verhouding leven en een goed humeur hebben, want anders lopen wij gevaar, trouweloos met hen te handelen. Indien ons hart arglistig is, hoe licht handelen wij dan arglistig jegens anderen!

II. Merk op, hoe bedorven hun beginsels waren, waaraan al deze bedorven daden moesten geweten worden. Laat ons de stroom nagaan tot de oorsprong, vers 17: *Gij vermoeit de Here met uw woorden.* Zij meenden, de overtuigende bewijzen van het woord te ontgaan door met Gods doen en laten te twisten. Maar hun verdediging was hun beschuldiging, en hun goedpraten maakte hun zonde slechts te erger. Zij hoonden de Here met hun woorden, zij herhaalden die zo dikwijls en stijfden zich zo zeer in hun tegenspreken, dat zij "Hem vermoeden," Jesaja 7:13. Zij maakten Hem moede, van hun goed te doen, gelijk Hij gedaan had en droogden de rivier van Zijn gunsten uit. Of, zij stelden Hem voor als ware Hij de wereld regering moede en gewillig, die zorg van Zich te werpen. Zie, het is een vermoeiend ding, zelfs voor God zelf, een volk te horen volhouden, dat het in zijn bedorven en goddeloze praktijken toch goed heeft gedaan, en op hun atheïstische beginsels pleiten om dat te verdedigen. Maar, al had God hen door Zijn profeet verongelijkt, vragen zij nog onbeschaamd: *Waarmede vermoeien wij Hem?* Wat zijn die beledigingen, waarmede wij Hem vermoeien? Zie, zondige woorden zijn groter hoon voor God dan gemeenlijk geacht wordt. Maar God heeft Zijn bewijzen gereed, twee dingen hadden zij gezegd, althans in hun hart (en gedachten zijn woorden voor God), waarmede zij Hem hadden vermoeid:

1. Zij hadden ontkend, dat Hij een heilig God is en datgene van Hem beweerd, wat in lijnrechte strijd is met de leer van Zijn heiligheid. Omdat Hij een heilig God is, haat Hij de zonde, "Hij is te rein van ogen om het kwaad te zien en de kwelling kan Hij niet aanhoren," Habakuk 1:13.

Hij is geen God, die lust heeft aan goddeloosheid, Psalm 5:5.. En toch hadden zij de onbeschaamdheid, daarmee in lijnrechte tegenspraak te zeggen: *Al wie kwaad doet is goed in de ogen des Heren, en Hij heeft lust aan de zondigen.* Dit goddeloze besluit trokken zij zonder enige grond, uit de voorspoed van de zondaars in hun zondige wegen, zie Hoofdstuk 3:15, als ware Gods liefde en haat te kennen uit hetgeen voor ogen is, zodat zij, die rijk zijn in deze tegenwoordige wereld, goed zijn in des Heren oog. Of zij zeiden het, omdat zij het wensten, zij hadden lust kwaad te doen en meenden toch, in des Heren oog aangenaam te wezen, en Zijn welgevallen te trekken. Daarom beweerden zij, dat God niet zo streng is als Hij wel wordt voorgesteld, en meenden, dat Hij hun evengelijke was. Zie, zij, die God voor een vriend van de zonde houden, beledigen Hem en misleiden zichzelf.

2. Zij hadden geloofend, dat Hij de rechtvaardige Bestuurder van de wereld is. Al schiep Hij geen behagen in zonde en zondaars, toch bleef het hun genoeg, zo Hij de zonde maar nimmer strafte. Zij zeiden: *"Waar is de God des oordeels?"* Die God, die, naar ons zo menigmaal is voorgehouden, ons ter verantwoording zou roepen, en met ons afrekenen naar wij gesproken en gehandeld hebben, waar is Die? Hij heeft de aarde verzaakt en neemt geen nota van wat hier gezegd en gedaan wordt. Hij zeide dat Hij *ten oordeel zou komen*, maar *waar blijft de belofte van Zijn toekomst?* Wij kunnen doen wat ons behaagt, Hij ziet ons niet noch let op ons." Zulke uittarting van de Rechter van de ganse aarde hoont Zijn gerechtigheid en daagt Hem uit tot het ergste. Zulke spotters waren er in de laatste dagen van de Joodse kerk, en zulke spotters zullen er zijn in de laatste dagen van de Christelijke kerk, maar hun ongeloof zal de belofte Gods niet teniet doen, want de dag des Heren zal komen. Zie, de Rechter staat voor de deur, de God des oordeels is nabij.

HOOFDSTUK 3

1 Ziet, Ik zende Mijn engel, die voor Mijn aangezicht den weg bereiden zal; en snellijk zal tot Zijn tempel komen die Heere, Dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan Denwelken gij lust hebt; ziet, Hij komt, zegt de HEERE der heirscharen.

2 Maar wie zal den dag Zijner toekomst verdragen, en wie zal bestaan, als Hij verschijnt? Want Hij zal zijn als het vuur van een goudsmid, en als zeep der vollers.

3 En Hij zal zitten, louterende, en het zilver reinigende, en Hij zal de kinderen van Levi reinigen, en Hij zal ze doorlouteren als goud, en als zilver; dan zullen zij den HEERE spijsoffer toebrengen in gerechtigheid.

4 Dan zal het spijsoffer van Juda en Jeruzalem den HEERE zoet wezen, als in de oude dagen, en als in de vorige jaren.

5 En Ik zal tot ulieden ten oordeel naderen; en Ik zal een snel Getuige zijn tegen de tovenaars, en tegen de overspelers, en tegen degenen, die valselijk zweren, en tegen degenen, die het loon des dagloners met geweld inhouden, die de weduwe, en den wees, en den vreemdeling het recht verkeren, en Mij niet vrezen, zegt de HEERE der heirscharen.

6 Want Ik, de HEERE, word niet veranderd; daarom zijt gij, o kinderen Jakobs! niet verteerd.

7 Van uwer vaderen dag af, zijt gij afgeweken van Mijn inzettingen, en hebt ze niet bewaard; keert weder tot Mij, en Ik zal tot u wederkeren, zegt de HEERE der heirscharen; maar gij zegt: Waarin zullen wij wederkeren?

8 Zal een mens God beroven? Maar gij berooft Mij, en zegt: Waarin beroven wij U? In de tienden en het hefoffer.

9 Met een vloek zijt gij vervloekt, omdat gij Mij berooft, zelfs het ganse volk.

10 Brengt al de tienden in het schathuis, opdat er spijze zij in Mijn huis; en beproeft Mij nu daarin, zegt de HEERE der heirscharen, of Ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels, en u zegen afgieten, zodat er geen schuren genoeg wezen zullen.

11 En Ik zal om uwentwil den opeter schelden, dat hij u de vrucht des lands niet verderve; en de wijnstok op het veld zal u geen misdraacht voortbrengen, zegt de HEERE der heirscharen.

12 En alle heidenen zullen u gelukzalig noemen; want gijlieden zult een lustig land zijn, zegt de HEERE der heirscharen.

13 Uw woorden zijn tegen Mij te sterk geworden, zegt de HEERE; maar gij zegt: Wat hebben wij tegen U gesproken?

14 Gij zegt: Het is tevergeefs God te dienen; want wat nuttigheid is het, dat wij Zijn wacht waarnemen, en dat wij in het zwart gaan, voor het aangezicht des HEEREN der heirscharen?

15 En nu, wij achten de hoogmoedigen gelukzalig; ook die goddeloosheid doen, worden gebouwd; ook verzoeken zij den HEERE, en ontkomen.

16 Alsdan spreken, die den HEERE vrezen, een ieder tot zijn naaste: De HEERE merkt er toch op en hoort, en er is een gedenkboek voor Zijn aangezicht geschreven, voor degenen, die den HEERE vrezen, en voor degenen, die aan Zijn Naam gedenken.

17 En zij zullen, zegt de HEERE der heirscharen, te dien dage, dien Ik maken zal, Mij een eigendom zijn; en Ik zal hen verschonon, gelijk als een man zijn zoon verschoont, die hem dient.

18 Dan zult gijlieden wederom zien, het onderscheid tussen den rechtvaardige en den goddeloze, tussen dien, die God dient, en dien, die Hem niet dient.

In dit hoofdstuk hebben wij,

I. Een belofte van de komst van de Messias en van diens voorloper, de boodschap die deze komt brengen, wordt bijzonder beschreven, zowel de troost die zijn komst brengt aan zijn kerk en volk, en de schrik, die de goddelozen aangrijpt! vers 1-6,

II. Een verwijt aan de Joden, omdat zij Gods ordinantiën verkeerden, en heiligschennend, Hem het Zijne onthielden, tegelijk de vermaning om deze zaak te herstellen en de belofte, dat, indien zij zo handelden God in genade tot hen zou terugkeren, vers 7-12.

III. Een beschrijving van de goddeloosheid van de goddelozen, die God tegenspreken, vers 13-15, en van de rechtvaardigheid van de rechtvaardigen, die Hem eren met de heerlijke beloften, hun geschonken, vers 16-18.

Maleachi 3:1-6

De eerste woorden van dit hoofdstuk schijnen een ogenblikkelijk antwoord op de onheilige atheïstische vraag van de spotters dier dagen, waarmede het vorige hoofdstuk besloot: *Waar is de God des oordeels?* Hierop wordt geredelijk geantwoord: "Hier is Hij: Hij staat juist aan de deur, de lang verwachte Messias is gereed te komen, en Hij zegt: Tot een oordeel ben Ik in deze wereld gekomen, tot dat oordeel, dat gij zo onbeschaamd hoont." Een van de rabbijnen zegt, dat de betekenis hiervan is, dat God een rechtvaardige Koning zal verwekken, om op alles orde te stellen, namelijk Vorst Messias. En het begin des Evangelies van Jezus Christus wordt uitdrukkelijk genoemd de vervulling van deze belofte, waarmede het Oude Testament besluit Markus 1:2. Zo bindt deze belofte als het ware beide Testamenten samen en maakt het eene de vervulling van het andere. Hier nu hebben wij,

I. Een profetie van de verschijning van Zijn voorloper, Johannes de Doper, reeds door de profeet Jesaja voorspeld, Jesaja 40:3, als degene, die "de weg des Heren bereiden zou." Daarop schijnen Maleachi's woorden heen te wijzen, als hij schrijft: Ziet, Ik zend Mijn engel, of boodschapper, die voor Mijn aangezicht de weg bereiden zal, of, Ik zend hem, of ben bezig hem te zenden. Ik ben besloten hem te zenden, hij zal spoedig komen, en zal niet komen zonder gezonden te zijn, hoewel een zorgeloos geslacht kan menen, dat niemand hem zendt.

Merk op,

1. Hij is *Gods gezant*, dat is zijn ambt, hij is Maleachi, dat is: *mijn engel, mijnboodschapper*. Johannes de Doper was uit de hemel en niet uit de mensen. Allen hielden Johannes de Doper voor een profeet, want hij was Gods gezant, gelijk alle profeten, en kwam met dezelfde boodschap in de wereld als zij gekomen waren, namelijk de mensen tot geloof en bekering te roepen.

2. Hij is Christus' heraut. *Hij zal voor Zijn aangezicht de weg bereiden*, door de mensen een boetprediker te zijn, waardoor zij bekwaam gemaakt werden, de troost van de Messias bij Diens komst te ontvangen, en ze af te brengen van hun ijdel vertrouwen op hun betrekking tot Abraham als hun vader (die hun, naar zij geloofden, de zaligheid zou verschaffen). Hij zal verkondigen, dat de Messias staat te komen, dus hun verwachting op Hem richten en hen voorbereiden op de weg, langs welke Hij Zijn koninkrijk in de wereld zal oprichten. Zie, God werkt naar een bepaald plan en zorgt, dat, voordat de Messias komt, Zijn weg bereid wordt. Dat is als een teken, dat gegeven wordt. Aan de kerk was, lang tevoren, verkondigd, dat de Messias zou komen, en hier wordt aan die verkondiging toegevoegd, dat een wijle voor Zijn verschijning, een teken zal gegeven worden: een groot profeet zal opstaan en Zijn nadering uitroepen, en tot *de eeuwige deuren en poorten* zeggen, dat *ze zich verheffen en oprijzen*, om de Koning der ere door te laten. De vervulling van deze woorden is een bewijs, dat Jezus is de Christus, Degene, die komen zou, en dat wij geen anderen te verwachten hebben, want er was zo'n heraut voor Hem teruggezonden, als die "de Here een toegerust volk bereid had," Lukas 1:17. De Joodse schrijvers nemen tot grote ongerijmdheden de toevlucht om de klaarblijkelijke vervulling van deze woorden te ontkennen, sommigen zeggen, dat deze engel de engel des doods is, die de goddelozen uit dit leven zal wegnemen om de pijniging van de hel te ondergaan, anderen beweren, dat het Messias, de zoon van Jozef is, die voor de Messias, de Zoon Davids, zal verschijnen, weer anderen, deze profeet zelf, nog anderen, een engel uit de hemel. In zulke dwalingen vervallen degenen, die de waarheid niet willen erkennen.

II. Een profetie van de verschijning van de Messias zelf: *En snellijk zal tot Zijn tempel komen die Here, die gijlieden zoekt, te weten, de Engel des verbonds* die gij meent, dat de aarde heeft vergeten, en *gij weet niet wat van Hem geworden is*. Lang is geprofeteerd, dat de Messias zou komen, en gij kunt er nu op rekenen, dat die tijd weldra gekomen is.

1. Hij is de Here, Adonai, de oorzaak, waardoor de wereld bestaat en in wezen blijft, de Koning van het ganse heelal, "de eene Here van allen," Handelingen 10:36, Wien als Messias alle macht gegeven is, Mattheus 28:18, en "over het huis Jacobs koning zal zijn in der eeuwigheid," Lukas 1:33.

2. Hij is *de Engel des verbonds*, de Gezegende, van de hemel gezonden om vrede te maken en de gemeenschap tussen God en mens te herstellen. Hij is de Engel, de Aartsengel, de Here van de engelen, die van de vader de opdracht gekregen heeft om, door het genadeverbond, de mens weder tot God terug te voeren, van Wien hij, door verbreking van het verbond der werken, was afgeweken. Christus is de Engel van dit verbond, door wiens middelaarschap het tot stand gebracht en bevestigd is, gelijk Gods verbond met Israël "door bestellingen van de engelen" was ontvangen, Handelingen 7:33, Galaten 3:19. Christus, als een profeet, is de Engel en Middelaar des verbonds, ja, "Hij is gegeven tot een verbond des volks," Jesaja 49:8. Dat verbond, waarin al onze zaligheid besloten ligt "is begonnen, verkondigd te worden door de Here," Hebreëen 2:3. Of schoon Hij de Vorst des verbonds is, naar sommigen lezen, toch heeft Hij zich vernederd om de Engel des verbonds te zijn opdat wij volle verzekerdheid zouden hebben van Gods welbehagen in de mens.

3. Hij is Degene, *die gijlieden zoekt, aan welke gij lust hebt*, die de vrome Joden verwachtten en begeerden, en aan wiens komst zij met verrukking dachten. Uitzierende naar en wachtende op Hem, "verwachtten zij de vertroosting Israëls en de verlossing in Jeruzalem," Lukas 2:25, 38. Christus zou zijn "de wens aller heidenen," Hagg. 2:8. En Hij was inderdaad de Wens van de Joodse natie, omdat die de belofte van Zijn komst ontvangen had. Zie, degenen, die Jezus zoeken, zullen blijdschap in Hem vinden. Als Hij de begeerte onzes harten is, dan zal Hij de wellust onzes harten zijn, wij hebben reden, in Hem ons te verblijden, die de *Engel des verbonds is*, en Hem te verwelkomen, die met zulk een vriendelijke boodschap tot ons is gekomen.

4. Hij *zal snellijk komen*, Zijn komst nadert, en ze is niet zo ver meer weg als ze voor de aartsvaders was. Of: Hij zal komen onmiddellijk na de verschijning van Johannes de Doper, zal hem als het ware op de hielen zijn. Wanneer die morgenster verschijnt, is de Zon van de gerechtigheid niet ver meer verwijderd. Of: Hij zal onverwacht komen, dit is, wanneer slechts weinigen Hem verwachten, zoals Zijn wederkomst, zal ook Zijn eerste komst te middernacht geschieden, wanneer sommigen het uitzien naar Hem hebben opgegeven, "want wanneer Hij komt zal Hij ook geloof vinden op de aarde?" Lukas 18:8. De Joden rekenen de Messias onder hetgeen onverwacht verschijnen zal, zegt Dr. Pocock. En de komst van de Zoon des mensen in Zijn dag wordt vergeleken met de bliksem, die eensklaps gezien wordt, Lukas 17:24.

5. *Hij zal tot Zijn tempel komen*, Zijn tempel te Jeruzalem, die kort tevoren gebouwd was, dat laatste huis, welks heerlijkheid Hij was. Hij is Zijn tempel, want het is "het Huis Zijns Vaders," Johannes 2:16. Toen Christus veertig dagen oud was, werd Hij voorgesteld in de tempel, werwaarts Simeon opging door de Geest, volgens de aankondiging van de profetie, om Hem te zien, Lukas 2:27. Op Zijn twaalfde jaar was Hij in de tempel "in de dingen Zijns Vaders," Lukas 2:49. Toen Hij in triomf binnenreed, scheen Hij dadelijk naar de tempel te zullen gaan,

Mattheus 21:12, 14, waar Hij blinden en kreupelen genas, en waar Hij zo menigmaal gepredikt, geredetwist en Zijn wonderen verricht had. Hieruit blijkt, dat de Messias komen zou, terwijl die tempel nog stond, zodat wij daaruit besluiten, dat, wijl die tempel nu verwoest is, Hij reeds gekomen moet zijn en wij geen ander meer verwachten kunnen. Zie, degenen, die met Christus bekend willen worden en Zijn gunst verwerven, moeten Hem in Zijn tempel ontmoeten, want daar wil "Hij Zijns Naams gedachtenis stichten," Exodus 20:24, en daar wil Hij Zijn volk zegenen. Daar moeten wij Zijn onderwijs ontvangen en daar Hem aanbidden.

6. De belofte van Zijn komst wordt herhaald en bevestigd: *Ziet, Hij komt, zegt de Here van de heirscharen, gij moogt op Zijn woord vertrouwen, dat niet kan liegen, Hij zal komen, Hij wil komen en niet uitblijven.*

III. Een overzicht gegeven van de grote bedoelingen van Zijn komst, vers 2. Hij is Degene, die zij zoeken, en in Wien zij zich verlustigen, en toch, *wie zal de dag van Zijn toekomst verdragen?* Het is iets, waaraan met grote ernst en met heilig ontzag moet gedacht worden, want wie zal bestaan, als Hij verschijnt? Al komt Hij niet om de wereld te oordelen, maar opdat de wereld door Hem behouden mag worden. Dit kan betrekking hebben,

1. Op de schrik van Zijn verschijning. Zelfs in de dagen Zijns vleses vertoonde Hij tekenen van Zijn heiligheid en macht, waarvoor niemand kan bestaan, getuige Zijn verheerlijking op de berg, en de wondertekenen, die Zijn sterven vergezelden, wij lezen, dat sommigen daarbij vreesden en beefden, Markus 5:33.

2. Op de bange dagen, die spoedig daarna zouden volgen. De Joodse doctoren spreken van de pijnen en smarten van de Messias, als ziende (naar zij zeggen) op de grote beproevingen, voor Israël, die met Zijn komst zouden gepaard gaan. Hij zelf spreekt van de grote verdrukking, die aanstaande was, "hoedanige niet geweest is van het begin van de wereld tot nu toe, en ook niet zijn zal," Mattheus 24:21.

3. De beproeving, die Zijn komst voor de kinderen van de mensen zou zijn. *Hij zal zijn als het vuur van een goudsmid*, dat bij smeltend erts het goud en schuim vaneen scheidt, of *als zeep des vollers*, die met veel schuren het linnen rein maakt. Christus is gekomen om de mens aan zich zelf te ontdekken, "opdat de gedachten uit vele harten geopenbaard werden," Lukas 2:35, om de mensen van elkander te scheiden, om de tarwe en het kaf uit elkaar te halen, want Zijn wan is in Zijn hand, Mattheus 3:12, "om vuur op de aarde te brengen, niet vrede, maar veeleer verdeeldheid," Lukas 12:49, 51, "om de einden van de aarde te vatten, en de goddelozen uit haar uit te schudden," Job 38:13, "opdat blijven zouden de dingen, die niet bewegelijk zijn," Hebreëen 12:27. Zodanig zal de vrucht van de beproevingen zijn, die het evangelie met zich brengt.

A. Het Evangelie zal goed doen allen, die genegen zijn tot het goede, hun zal het zijn *een reuke des levens ten leven*, vers 3. *Hij zal zitten, louterende*. Christus zal door Zijn Evangelie Zijn kerk louteren en hervormen, en door Zijn Geest ieders gewaad herscheppen en reinigen, want daartoe "heeft Hij Zich zelf overgegeven, opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigd hebbende met het bad des waters door het woord," Efeziërs 5:26, en "Zichzelf een eigen volk zou reinigen," Titus 2:14. Christus is de grote Louteraar.

Merk op,

a. Wie zij zijn, die Hij louteren wil: *de kinderen van Levi*, allen, die Hem prijzen en aan Zijn dienst gewijd zijn, gelijk de stam van Levi, en die Hij onze God tot geestelijke priesters maakt, Openbaring 1:6, een heilig priesterdom, 1 Petrus 2:5. Zie, alle ware Christenen zijn kinderen van Levi, afgezonderd voor God, om de dienst in Zijn heiligdom waar te nemen en de goede strijd te strijden.

b. Hij zal ze reinigen, *Hij zal ze doorlouteren als goud en als zilver* dat is: Hij zal ze inwendig heiligen. Hij zal niet alleen de vlekken wegnemen, die hen uitwendig aankleven, maar zal het schuim verwijderen, die van binnen gevonden wordt. Hij zal ze verlossen van de inwonende verdorvenheid die hun doen en laten waardeloos en nutteloos maakten, en ze zo doen zijn een gelouterd goud, beide kostelijk en nuttig. Hij *zal ze louteren met vuur, als goud en zilver gelouterd worden*, want "Hij doopt met de Heiligen Geest en met vuur," Mattheus 3:4, met de Heilige Geest, die als vuur werkt. Hij zal ze louteren met "menigerlei beproevingen en verzoeken, opdat de beproeving huns geloofs bevonden worde te zijn tot lof en eer en heerlijkheid," 1 Petrus 1:6, 7. Hij zal ze louteren om ze Zichzelf tot een kostelijk volk te maken.

c. Wat daarvan de uitwerking zal zijn: *Dan zullen zij de Here spijsoffer toebrengen in gerechtigheid*, dat is: dan zullen zij in waarheid tot God bekeerd worden en aan Zijn eer gewijd (daarom lezen wij van "de offerande van de heidenen, geheiligd door de Heilige Geest," Romeinen 15:16. Dan zullen zij God dienen op geestelijke manier, volgens Zijn wil, "offerende offeranden van de gerechtigheid," Psalm 4:6, de offeranden des gebeds, des lofs en ener heilige liefde, als "ware aanbidders die de Vader in geest en in waarheid aanbidden," Johannes 4:23, 24. Zie, wij kunnen de Here niet recht dienen, tenzij onze personen gerechtvaardigd en geheiligd zijn. Totdat wij, door de genade Gods, gelouterd en gereinigd zijn, kunnen wij niets doen, dat God verheerlijkt. God zag eerst Abel en daarna zijn offer aan, en daarom reinigt Hij Zijn volk, *dat zij de Here spijsoffer toebrengen in gerechtigheid*, vers 3. Hij maakt de boom goed, opdat de vrucht goed worde. En dan volgt, vers 4, *dan zal het spijsoffer van Juda en Jeruzalem de Here zoet wezen*. Het zal Hem niet langer een walg zijn als tevoren, toen zij, in vroegere dagen, andere goden voor Gods aangezicht hadden, noch als in de tegenwoordige dagen, nu zij het geroofde, het kreupele, het kranke brengen. Het zal *aangenaam* zijn, de offeraars zullen Hem welgevallig wezen evenals hun offers, als *in de oude dagen en als in de vorige jaren*, als in de eerste dagen van de kerk, als toen God Abels offer aannam en de reuk van Noachs offer rook, toen Hij Aarons offer met vuur van de hemel aanstak. Wanneer de Messias komt, zal Hij,

Ten eerste, door Zijn genade hen aangenaam maken wanneer Hij ze gereinigd en gelouterd heeft dan zullen zij zulke offers brengen als Hem aangenaam zijn, omdat Hij die begeert.

Ten tweede zal Hij, door Zijn voorspraak, zorgen, dat zij aangenomen werden, Hij zal hen in hun offers voorstellen, zodat hun gebeden, waaraan Zijn middelaarschap een liefelijke reuk geeft, de Here welgevallig worden, want Hij heeft ons begenadigd in de Geliefde, met Hem zijn Gode welbehagelijk degenen, die in Hem zijn en door Hem vrucht voortbrengen, Mattheus 3:17.

B. Het zal een getuigenis worden tegen degenen, die besloten zijn in de weg hunner goddeloosheid voort te gaan, vers 5. Dit is het gereede antwoord op hun uitdaging: *Waar is de God des oordeels?* Gij zult weten waar Hij is, tot uw schrik en verwarring, want *Ik zal ulieden ten oordeel naderen*, u, die Mijn goddelijke gerechtigheid hebt getart. Hun zal het Evangelie

van Christus een reuke des doods ten dode zijn, het zal hen overgeven aan de verdoemenis en in de grote dag oordelen, Johannes 12:48. Laat ons hier zien,

a. Wie de zondaars zijn, die verschijnen moeten, om door Christus' Evangelie geoordeeld te worden. Het zijn *de tovenaars*, die in geestelijke goddeloosheid wandelen, die de uitspraken van de God van de waarheid voorbijgaan om de Vader van de leugenen te ondervragen, *de overspelers*, die zich in de lusten des vleeses omwentelen die overspelers, die beschuldigd worden, trouweloos gehandeld te hebben, Hoofdstuk 2:15, en *die valselijk zweren*, die Gods naam misbruiken en Zijn gerechtigheid honen, door Hem tot getuige hunner leugens aan te roepen, en de verdrukkers, die degenen, welke van hen afhankelijk zijn, wreed mishandelen en als hun voetveeg misbruiken. *Zij houden het loon van de dagloners met geweld in* en betalen hem niet uit, wat ze overeengekomen waren, *zij verkeren de weduwe en de wees het recht* en geven hun niet wat hun toekomt omdat deze geen bewijsstukken bezitten of niet weten, hoe hun zaak in rechten te behandelen. Ook *de arme vreemdeling*, die geen vriend heeft om hem bij te staan en de wetten des lands niet kent, ook hem *verkeren zij het recht*, zodat hij zijn eigendom kwijt raakt. Wat aan dat alles ten grondslag ligt, is, dat zij *God niet vrezen, zegt de Here van de heirscharen*. De overtreding des goddelozen bewijst duidelijk, dat *er geen vreze Gods voor hunne ogen is*. Waar geen vreze Gods is, kan geen goed verwacht worden.

b. Wie tegen hen zal optreden: *Ik zal tot ulieden ten oordeel naderen, en Ik zal een snel getuige zijn tegen hen*. Zij rechtvaardigen zich, en verbergen listig hun bedreven kwaad, en hopen dan de straf te ontgaan bij gebrek aan bewijs. Maar God, die alle dingen hoort en ziet, zal zelf als getuige tegen hen optreden, Zijn alwetendheid staat met duizend getuigen gelijk, want des zondaars consciëntie zal het vonnis onderschrijven, en alle mond gestopt worden. Hij zal een snel Getuige zijn, al beschouwen zij Hem als langzaam en traag en vragen: Waar is de God des oordeels, en waar is de belofte van Zijn komst? Zij zullen ervaren, dat Hij niet traag is, als Zijn oordelen eenmaal komen, evenmin als in de vervulling van Zijn beloften. Het oordeel tegen zulke zondaars zal niet worden uitgesteld bij gebrek aan bewijs, want *Hij zal een snel getuige zijn*. Zijn oordeel zal hen overvallen, en zij zullen het onmogelijk kunnen ontvlieden. Het kwaad vervolgt de zondaars.

IV. De bevestiging van dat alles, vers 6. *Want Ik, de Here, word niet veranderd, daarom zijt gij, kinderen Jacobs, niet verteerd..* Hier hebben wij,

1. Gods onveranderlijkheid, door Hemzelf bevestigd en verheerlijkt. *"Ik de Here, ben niet veranderd*, en daarom zal geen woord, dat Ik heb gesproken, op de aarde vallen." Is God een rechtvaardig wreker dengenegen, die tegen Hem opstaan? Is Hij de milde beloner dergenegen, die Hem naarstiglijk zoeken? In beide is Hij onveranderlijk. Al wordt het oordeel tegen de boze werken, vers 5, niet haastig uitgevoerd, toch wordt het uitgevoerd want *Hij is de Here, Hij verandert niet*. Hij is dezelfde vijand van de zonde, die Hij altijd is geweest, en onboetvaardige zondaars zullen dat ondervinden. Er is geen "scire facias, een geschrift om reden te geven," nodig om Gods oordeel te doen herleven, want het is nimmer verouderd of uit de tijd, maar de vloek van de wet blijft in volle kracht voor degenen, die nog voortgaan in hun overtredingen.

2. Een bijzonder bewijs, uit de troostvolle ervaring, die het volk Israëls daarvan had gehad. Zij hadden reden te zeggen, dat Hij een onveranderlijk God was, want Hij was het verbond met hen en hun vaderen getrouw gebleven. Ware dat niet zo, dan zou Israël reeds lang verteerd zijn. Maar omdat Hij Zijn verbond gedacht en het niet wilde schenden, noch iets veranderen, dat uit Zijn lippen gegaan was, daarom waren zij voor vernietiging bewaard en aan de rand des

afgronds gespaard gebleven. Alleen omdat Hij trouw wilde zijn aan Zijn woord. had Hij dat alles gedaan, Deuteronomium 7:8, Leviticus 26:42. Gelijk nu God hen voor de ondergang had bewaard, omdat Zijn bijzonder verbond met hen van kracht bleef en Hij hun wilde tonen, dat Hij "geen mens is, dat Hij zou liegen," Numeri 23:19, zo zou Hij ook, wanneer dat verbond als verouderd werd afgeschaft, om plaats te maken voor het Nieuwtestamentische, en zij, door derzelfer zegeningen te verwerpen, zich aan de vloek blootstelden, tonen, dat Hij ook in de uitvoering van Zijn wraak geen mens is, dat Hem iets zou berouwen, maar even trouw Zijn bedreigingen als vroeger Zijn beloften houdt, zie 1 Samuel 15:29. Wij mogen dit alles met volle vrijmoedigheid op ons zelf toepassen, omdat wij met een God te doen hebben, die *niet verandert*, daarom zijn wij niet verteerd. "Het zijn de goedertierenheden des Heren, dat wij niet vernield zijn. Zij zijn allen morgen nieuw, Zijn trouw is groot." Klaagliederen 3:22. 23

Maleachi 3:7-12

Hier vinden wij Gods twist met de mannen van dat geslacht, omdat zij Zijn dienst verlaten en Hem bestolen hebben, goddeloze dienaren waarlijk, die niet alleen van hun Meester weglopen maar ook huns Meesters goed meenemen.

I. Zij waren hun Meester ontlopen en hadden het hun. opgegeven werk in de steek gelaten, vers 7. *Gij zijt afgeweken van Mijn inzetten en hebt ze niet bewaard.* De inzetten van de dienst des Heren was hetgeen zij als dienaren moesten in acht nemers, de talenten, waarmede zij moesten handelen, het hun toevertrouwde. Maar zij waren weggelopen, waren die moede geworden en hadden hun nek aan dat juk onttrokken. Zij waren afgeweken van de regel, hun door God voorgeschreven en hadden Zijn vertrouwen geschonden. Zij waren tegen God opgestaan, niet alleen in hun uiterlijke eredienst, maar ook in hun wandel, zij *hadden Zijn inzetten niet bewaard.* Zij waren aan deze ongehoorzaamheid schuldig geweest *van hunner vaderen dagen af*, of als in de dagen hunner vaderen van ouds, die om hun ongehoorzaamheid in ballingschap waren weggevoerd, of sinds enige geslachten waren zij afgevallen van hetgeen zij geweest waren, toen zij uit de ballingschap waren teruggekeerd. Ezra erkent dat in een bijzonder geval. "Van de dagen van onze vaderen af zijn wij in grote schuld tot op deze dag," Ezra 9:7. Merk nu op,

1. Welke genaderijke uitnodiging God tot hen zendt om terug te keren en zich te bekeren: *Keert weder tot Mij*, tot uw plicht, tot uw dienst, tot uw verbond, keert weder als een reiziger, die verdwaald is, als een krijgsman, die zijn vaandel ontrouw is geworden, als een trouweloze vrouw, die haar man verlaten heeft. Keert weder, gij afkerig Israël, keert weder tot Mij, en *Ik zal tot u wederkeren* en Mij met u verzoenen, Ik zal de oordelen afwenden, die u getroffen hebben, en die, voor welke gij vreest.

2. Welk een gemelijk antwoord zij op deze genaderijke uitnodiging geven. *Maar gij zegt: "Waar in zullen wij wederkeren?"*

a. Zij nemen het als een belediging op, dat hun hun zonde voorgehouden en zij vermaand wordt om boete te doen, zij staan klaar met het antwoord: Wat een drukte maken Uw profeten van berouw en bekering, waarom zijn wij in ongenade gevallen en dus geplaagd, waarom onze eigen consciëntie en onze burens tegen ons opgezet? Het staat kwaad met degenen, die op zulke wijze berispingen verwijten noemen en de verzenen tegen de prikkels slaan?

b. Zij kennen zichzelf zo slecht en weten zo weinig van de strengheid, de omvang en geestelijke aard van de goddelijke wet, dat zij niets in zichzelf ontdekken, dat om boete of bekering roept. Zij zijn rein in eigen ogen en menen geen bekering van node te hebben.

c. Zij zijn zo vast besloten in de zonde te volharden, dat zij duizend dwaze, oppervlakkige uitvluchten vinden om de bekering van zich af te schuiven en doof te blijven voor de roep, dat hen tot reformatie noodt. Zij schijnen te spreken alleen maar om wat te zeggen, het is louter een ontwijken, smaadt voor de profeet en een uitdaging om tot bijzonderheden af te dalen. Zie, menigeen verliest zijn ziel door zich van de roepstemmen af te wenden, die tot hem spreken van bekering van zijn zonden.

II. Zij hadden hun Meester beroofd en Zijn goederen verduisterd. Zij hadden gevraagd: "Waarin zullen wij wederkeren? Wat hebben wij verkeerd gedaan?" En spoedig zegt Hij hun dat.

Merk op,

1. De zware beschuldiging van de profeet tegen het volk, in Gods naam uitgesproken. Zij worden beschuldigd van roof, van heiligschennis, de ergste roverij: *Gij berooft Mij*. Hij redeneert met hen hierover: *Zal een mens zo ontzettend onbeschaamd wezen, God te beroven?* De mens, een zwak schepsel, die met Gods macht zich geenszins meten kan, denkt die erover, God te beroven "vi et armis, met geweld?" De mens, die God door en door kent, en die voor God niets kan verbergen, denkt die erover, God te beroven "clam et secreto, in het geheim?" De mens, die van God afhangt en alles van Hem moet ontvangen zal zijn weldoener beroven? Dat is inderdaad ondankbaar, onrechtvaardig, onheus, het is meer dan dwaas, Hem te tergen, die ons oordelen zal. Zal een mens God geweld aandoen, lezen sommigen. Zal een mens God inperken en Hem tegenhouden? lezen weer anderen. God te beroven is zulk een afschuwelijke misdaad, dat degenen, die eraan schuldig staan, onwillig zijn hun schuld te erkennen.

2. Wat het volk op deze beschuldiging antwoordt: Maar gij zegt: *Waarvan beroven wij U?* Zij pleiten onschuldig, en vragen bewijs van God. Zij beroven God en weten niet wat zij doen. Zij beroven Hem van Zijn eer, beroven Hem van wat Hem gewijd is, dat in Zijn dienst zou gebruikt worden, beroven Hem van henzelf, beroven Hem van Zijn sabbat, beroven Hem van wat voor de instandhouding van Zijn eredienst gegeven is, beroven Hem van wat zij Hem schuldig zijn. En toch vragen zij: *Waarin beroven wij U?*

3. Wat God op hun verontschuldigende vraag antwoordt: *In de tienden en het hefoffer*. Daarin vonden de priesters en Levieten hun bestaan voor zichzelf en hun gezinnen. Maar die onthielden zij hun, zij bedrogen de priesters, wilden de tienden niet of niet geheel betalen brachten het beste niet. Zij gaven niet de offers, die God eiste, zij namen daarvoor het kreupele het lamme, het kranke, wat voor het gebruik ongeschikt was. Zij waren aan deze zonde allen schuldig, zelfs het ganse volk, alsof zij samenspannen tegen God, om Hem van het Zijne te beroven en elkander daarbij te steunen. Hierom werden zij *met een vloek vervloekt*, vers 9. God strafte hen met hongersnood en schaarste, door ongunstig weer of insecten, die de vrucht des lands opaten. God had hen zo gestraft, toen zij het bouwen van de tempel veronachtzaamden, Hagg. 1:10, 11, en nu straft Hij hen daarmee, omdat zij de tempeldienst verwaarlozen. Zie, degenen, die God het Zijne uit hun goederen onthouden kunnen terecht op een vloek in die goederen rekenen, *Met een vloek zijt gij vervloekt*, omdat gij Mij beroofd hebt en daarmee voortgaat. Zie, de zonde wordt grotelijks verergerd, wanneer de mens ermee voortgaat, ondanks de bestraffingen, die de Here hun daarom toezendt. Ja, het schijnt, dat, omdat God hen met schaarste aan brood strafte, zij daaruit aanleiding namen om Hem, nu ze zo weinig hadden, de tienden en het hefoffer te onthouden, opdat ze voor zich en hun gezinnen brood mochten hebben. Zie, het is een teken van grote verharding in de zonde, wanneer men zulke beproevingen als dekmantel gebruikt om meer zonde te bedrijven, hoewel ze juist van de zonde moesten afmanen. Wanneer zij weinig hebben, moeten ze met dat weinige te meer goed doen, en dat zou de weg zijn om tot groter welstand te geraken, het gaat de kranke slecht, wanneer hetgeen hem genezen moet, hem nog erger maakt, of als hij weigert, nauwkeurig onderzocht te worden.

4. Een ernstige waarschuwing om zich hiervan te bekeren, met de belofte, dat, zo ze zulks deden, het oordeel spoedig zou weggenomen worden.

A. Laat ze zorgvuldig acht nemen, hun plicht te vervullen, vers 10. *Brengt al de tienden in het schathuis*. Zij hadden iets, maar hielden, gelijk Ananias en Saffira, een deel achter van de prijs, bewerende dat zij alles niet konden missen, en dat nood wet breekt. Maar zelfs nood heeft zijn wet, en die wet zou hen uit hun nood bevrijden. *Brengt al de tienden in het schathuis*, gelijk de wet vereist, *opdat er spijs zij in Mijn huis* voor degenen, die het altaar bedienen. Zie, God moet eerst gediend worden, en wij moeten in de plaats, waar wij wonen, ons aandeel aan de kosten van de openbare eredienst betalen, opdat Gods naam geheiligd worde, Zijn koninkrijk kome, en Zijn wil geschiede, nog voordat wij om ons dagelijks brood bidden, want God gaat voor alles.

B. Laat ze dan op God vertrouwen voor wat ze eten en drinken zullen en waarmede zij zich zullen kleden. Dient eerst God *en beproeft Mij nu daarin, zegt de Here van de heirscharen, of Ik u dan niet opendoen zal de vensteren des hemels*. Zij zeiden: Laat God ons eerst weer overvloed schenken, en dan zullen wij zien, dat wij Hem weer de tienden en het hefoffer brengen als te voren. Neen, zegt God, *brengt eerst al de tienden in het schathuis*, gelijk behoort, met al het achterstallige, en dan beproeft Mij, of Ik u geen overvloed zal geven. Zie, zij, die met God handelen, moeten Hem vertrouwen, en dat kunnen wij gerust, want, al verliezen wij eerst, in het einde zullen wij zeker winnen. Het past ons het met Hem te wagen, want Zijn loon is bij Hem, maar Zijn werk voor Hem. Eerst moeten wij doen wat ons deel is, en dan Hem beproeven en op Zijn loon wachten. Elia behandelde de weduwe van Zarfath op gelijke manier, toen hij tot haar zeide: "Maak mij vooreerst een kleine koek daarvan," 1 Koningen 17:13, en beproef dan of er niet genoeg zal zijn "voor u en uw zoon." Wat de mensen de moed beneemt om barmhartigheid te betonen, is hun klein geloof aangaande het gewin van de godzaligheid, zij kunnen niet geloven, dat zij er bij winnen zullen. Maar het is een redelijke eis, die God hier stelt: *Beproeft Mij nu*, is er iets te winnen bij godzaligheid? Kom en zie. Wie niet waagt, wint niet. Verlaat u op Zijn woord, en gij zult vinden

a. Dat, terwijl nu de hemelen gesloten zijn, Hij "zal de vensteren des hemels zal opendoen, 2 Koningen 7:2. Wij vinden de vensteren des hemels open, om de zondvloed van Gods toorn, in Noachs dagen, uit de storten, Genesis 7:1. Maar hier worden de vensteren des hemels geopend, om zegen uit te gieten, in zulk een mate, dat er geen schuren genoeg zullen wezen. Zo overvloedig zal hun grond voortbrengen, dat zij verplicht zijn, "hun schuren af te breken en grotere te bouwen," Lukas 12:18. Of, zoals Dr. Pocock het verklaart: Ik zal over u zo'n zegen uitstorten, dat die niet slechts genoeg en voldoende, maar meer dan genoeg en voldoende zal wezen, dat is in grote overvloed. De olie, die vermenigvuldigd wordt, houdt niet op zolang er vaten te vullen zijn, 2 Koningen 1:6. Zie, God wil de zondaars, die zich bekeren, niet alleen verzoenen, maar ook hun Weldoener, hun genaderijke Weldoener zijn. Wij zijn nimmer nauw in Hem, maar wij zijn nauw in onze eigen ingewanden. God heeft overvloedig zegeningen voor ons in voorraad, maar door de zwakheid van ons geloof en de geringheid van onze begeerten, ontvangen wij zo weinig.

b. Dat, nu de vrucht des velds door sprinkhanen en wormen opgegeten was, God dit oordeel zou wegnemen, vers 11. *Ik zal om uwentwil de opeter schelden*, Ik zal de voortgang van deze vraatzuchtige dieren stuiten, dat ze *de vrucht des lands* en de vruchten van de bomen niet langer vernielen. God gebiedt over alle schepselen, Hij roept ze en zendt ze hun naar Zijn

welbehagen. "De wijnstok op het veld zal u geen misdraucht voortbrengen," zoals door de sprinkhanen geschied is, Joël 1:7.

c. Dat, terwijl hun geburen hen om de schaarste hadden bespot en zij onder "de smaadheid des hongers lagen," Ezechiël 36:30, te grievender, omdat hun land beroemd was om zijn vruchtbaarheid en overvloed, alle heidenen hen gelukzalig roemen, met achting over hen spreken en hen prijzen zouden.

d. Dat, terwijl hun zonde hun land (zelfs hun tempel, altaren en offeranden, Hoofdstuk 2:1. Gode een walg hadden gemaakt, en Zijn oordelen hun land een walg voor hen, God nu zegt: *Gijlieden zult een lustig land zijn*, uw land zal Gode en uzelf aangenaam zijn. Zie, de herleving van de godsdienst in een land maakt het inderdaad een lustig land, voor God en goede mensen. Hij zegt dan: Dit is Mijn rust tot in eeuwigheid, hier zal Ik wonen, Psalm 132:14, Jesaja 62:4, Deuteronomium 11:12. Het schijnt, dat deze opwekking, *al de tienden in het schathuis te brengen*, goede uitwerking heeft gehad want wij vinden in Nehemia 13:12, dat "gans juda de tienden van het koren, van de most, van de olie in de schatten bracht." En ongetwijfeld is de zegen van de belofte niet uitgebleven in terugkeer van overvloed, onmiddellijk na hun terugkeer tot hun plicht, zodat ze duidelijk konden zien, om wat oorzaak dat kwaad hun was overkomen (want nu de oorzaak was weggenomen, bleef ook het gevolg uit). Nu konden ze ook duidelijk onderscheiden, dat ze met God verzoend waren, nu ze zich bekeerd hadden, en hoe al hun ongerechtigheid vergeten was en niet meer gedacht werd, de vloek was niet alleen weggenomen, maar in een zegen veranderd.

Maleachi 3:13-18

Onder het Joodse volk te die tijde, of schoon zij allen dezelfde voorrechten en voordelen genoten, waren er van zeer verschillende gezindheid, gelijk dat te allen tijde en overal, in de wereld en in de kerk gezien is en gezien wordt. Onder Jeremia's vijgen waren zeer goede en zeer boze, sommigen blijken duidelijk kinderen Gods, en anderen even duidelijk kinderen des bozen te zijn. Er is onkruid en tarwe in hetzelfde veld, kaf en koren op dezelfde dorsvloer, van beide wordt hier gesproken.

I. Hier wordt gezien, hoe God kennis neemt van de onbeschaamde lasterlijke taal van de zondaars in Zion, en hoe Hij daarover toornst. Waarschijnlijk waren die saam verbonden tegen de godsdienst, gebruikten hun geestigheid in kwinkslagen om die belachelijk te maken, en sterkten hierin elkanders handen. Hier is

1. Een beschuldiging tegen hen ingebracht, om de trouweloze woorden, tegen de Koning van de koningen gesproken. *Uw woorden zijn tegen Mij te sterk geweest, zegt de Here.* Zij hadden tegen God gesproken, Hem tegengesproken, gelijk hun vaders in de woestijn, ja, zij hadden tegen God gesproken. Zij hadden zich verzet tegen wat Hij gezegd en bepaald had, als ware het hun taak geweest, Zijn raad te verijdelen. Hun woorden tegen Hem *waren te sterk geweest*, zij waren voortgekomen uit hun hoogmoed en trots en verachting voor God. Wat zij tegen God spraken, spraken zij luid alsof het hen niet raakte, wie het horen zou. Zij schaamden zich niet zo iets te zeggen, zij begeerden hun atheïstische gevoelens te propageren en er anderen mee aan te steken. Zij spraken onbeschroomd als die vastbesloten zijn hun woord gestand te doen, en onbevreesd, als ze ter verantwoording geroepen worden. Zij spraken trots, met waanwijsheid en verachting, en wilden van enige bespreking of terechtwijzing door de goddelijke wet niets weten. "Zij strekten tegen God hun hand uit, en tegen de Almachtige stelden zij zich geweldiglijk aan," Job 15:25.

2, Hun pleitrede tegen deze aanklacht. Zij zeggen: *Wat hebben wij tegen U gesproken?* Zij ontkennen hun woorden en roepen de profeet op om ze te bewijzen, of, indien zij ze al hebben geuit, dan bedoelden zij daarmee niets tegen God te spreken, en daarom was er ook heel geen kwaad in. Zij verzachten de zaak althans, wat hebben wij toch *tegen God gesproken*, dat er zoveel drukte van gemaakt moet worden? Ontkennen, dat zij tegen God hebben gesproken, kunnen ze ten laatste niet maar zij tillen dat licht en begrijpen niet, dat het zoveel betekent: "Woorden zijn maar wind, anderen hebben meer en erger dingen gezegd, als wij niet zo goed zijn als wel betaamde, wij hopen toch niet zo slecht te zijn als men ons afschildert." Zie, het is een gewoon verschijnsel, dat niet-overtuigde en niet gedeemoedigde zondaars de gebreken ontkennen of licht achten, waarvan zij terecht beticht worden, en verwachten gerechtvaardigd te worden, ondanks de overtuigende bewijzen en beschuldigingen van hun eigen consciëntie. Maar het zal hun niet baten.

3. De woorden, die zij gesproken hebben. God houdt boek van wat de mensen zeggen, evenzeer als van wat zij doen. Wij vergeten gemakkelijk wat wij zeggen en ontkennen geredelijk wat wij hebben gedaan, maar God kan ons tegemoet voeren: Gij hebt dat en toen gezegd. Zij hadden welbewust gesproken.

A. Dat er bij de dienst van God niets te verdienen viel, of schoon die dienst de mens aan arbeid en smart onderwerpt. Zij zeiden: *Het is tevergeefs, God te dienen*, of: Hij is ijdel, die God dient, dat is: hij werkt tevergeefs, zonder resultaat, hij heeft geen arbeid voor zijn moeite, en

daarom, het is een dwaas, die zich aan die dienst geeft. Wat *nuttigheid is het dat wij Zijn wacht waarnemen?* dat wij doen wat Hij verordend heeft? Welk voordeel, mammon of welvaart (zo luidt het Chaldeeus) levert het ons op? Daardoor verraden zij, gelijk Dr. Pocock opmerkt, dat zij alleen om den brode God hebben gediend, en dus niet God maar de Mammon. "Wij hebben *in het zwart gegaan*, met grote ernst en diepe droefheid, voor het aangezicht des Heren der heirscharen hebben onze ziel op gezette tijden bedroefd, en het heeft ons niets opgeleverd." Misschien moet dit als een reden dienen, waarom zij God niet vertrouwen, dat Die hen zegenen zal, als ze *al de tienden opbrengen*, vers 10. "Want", zeggen zij, "wij hebben Hem in andere dingen beproefd en erbij verloren." Dit is een onrechtvaardige en onredelijke redenering omtrent de dienst van God, en wij kunnen genoeg getuigen oproepen om deze laster te weerleggen.

a. Zij meenden God te hebben gediend en Zijn inzettingen onderhouden, maar het was slechts een vormdienst, terwijl zij ten enenmale vreemd waren aan liefde tot God eh daarom konden zij zeggen: "Het is tevergeefs". God spreekt zo, Mattheus 15:8, 9: "Tevergeefs eren zij Mij. Dit volk genaakt Mij met de lippen." Wiens schuld is dat? Niet die van God die een Beloner is dergenen, die Hem zoeken, maar zij zochten Hem niet.

b. Zij wezen er nadrukkelijk op, dat zij *in het zwart gegaan hadden voor het aangezicht des Heren*, hoewel God hun had geboden, Hem met blijdschap te dienen en vrolijk voor Zijn aangezicht te wandelen. Door hun eigen bijgeloof hadden zij de dienst des Heren een last en verdriet gemaakt en toen over een harde dienst geklaagd. Het juk van Christus is licht, dat van de antichrist is zwaar.

c. Zij klaagden, dat ze met hun godsdienst niets gewonnen hadden, zij leden nog onder armoede en verdriet en kwamen in de wereld achteraan. Een oude klacht de goddeloosheid, Job 21:14, 15. "Wat baat zullen wij hebben, dat wij Hem aanlopen zouden?" Elihu beschuldigt Job van zulk een klacht, Job 34:9: Het baat een man "niet, als hij welbehagen heeft aan God." De vijanden van de godsdienst herhalen immer weer hun oude klacht, die al lang weerlegd en te schande gemaakt is. Misschien zinspeelt dit woord op de dwalingen van de secte van de Sadduceeën, die van de Joodse kerk van later dagen tot ergernis waren, zij ontkenden een toekomstige wereld en zeiden: Het is vergeefs, God te dienen, wat in zover waar was, dat wij, "indien wij alleenlijk in dit leven op Christus hopen, de ellendigste van alle mensen zijn," 1 Corinthiers 15:19. Zie, zij strekken Gode tot oneer, die zeggen, dat godsdienst of onvoordelig of onaangenaam is, want dat is onwaar. "De wegen van de wijsheid zijn wegen van de liefelijkheid," Spreuk. 3:17, en haar winst beter dan fijn goud.

B. Zij beweerden, dat goddeloosheid de weg tot voorspoed was, want zij hadden opgemerkt, dat het *de werkers van de ongerechtigheid* goed gaat in de wereld, *ook verzoeken zij de Here en ontkomen*, vers 15. De uitwendige voorspoed van de zondaars in hun zonde, die de handen van de godzaligen soms verslapt, Psalm 73:13, sterkt de handen van de goddelozen in hun goddeloosheid. Zie,

a. Zij, die goddeloosheid werken, tergen God door hun aanmatiging, zij beproeven God als het ware, of Hij hen kan en wil straffen, naar Zijn woord zegt, zij dagen Hem als het ware uit om te laten zien wat Hij kan.

b. Zij, die God door hun goddeloze werken tergen, zijn menigmaal uit hun tegenspoed door God zelf gered, waarin zij terecht gebracht waren, en tot voorspoed gevoerd, die zij ten

enenmale verbeurd hadden. Zij zijn niet maar eenmaal begnadigd, toen wij meenden, dat hun dag gekomen was, en zij in ellende verzonken, zijn zij weer opgericht, zo geduldig heeft de Voorzienigheid hun weer een vriendelijk aangezicht getoond.

c. Hoewel dat zo is, toch wordt daarmee hun vrede niet gewaarborgd, zodat wij de trotsaard gelukzalig zouden kunnen noemen. Zij kunnen wel tijdelijk verlost en tot welstand teruggebracht worden, maar het zal blijken, dat God hen weerstaat, en dat hun hoogmoed een voorspel van hun val is. En derhalve zijn zij inderdaad ellendig, het is dwaasheid, hen gelukzalig te roemen, en te zegenen wie de Here veracht. Wacht nog een tijd, en gij zult zien, dat zij, die goddeloosheid doen, gebouwd worden om tot doelwit te dienen van de pijlen van Gods toorn, en zij, die God verzoeken, ontkomen, maar om de verdervers ten prooi te worden. Oordeel over de dingen, naar ze spoedig zich zullen vertonen, wanneer het doemvonnissen van deze hoogmoedige zondaars (dat hier, Hoofdstuk 4:1, volgt) ten uitvoer gebracht wordt.

Welk een genadige notitie God neemt van wat de heiligen in Zion zeggen, en hoe Hij hen daarvoor beloont. Zelfs in die verdorven en ontaarde eeuw, toen het verval zo groot was, de goddeloosheid en verachting van God en Zijn gebod zo machtig, waren er toch nog sommigen rechtvaardig en ijverende voor God. Laat ons zien

1. Hoe zij zich onderscheidden en hoe hun wandel was, juist tegengesteld aan die dergenen, die zoveel tegen God te zeggen hadden, want,

A. Zij vreesden de Here, dat is het beginsel van de wijsheid en de wortel van alle godsdienst, zij eerbiedigden Gods majesteit, onderwierpen zich aan Zijn gezag en vreesden Zijn toorn in al wat zij zeiden of deden. Zij schikten zich nederig naar Zijn wil en spraken nimmer enig woord tegen Hem. In iedere eeuw is er een overblijfsel geweest, dat God vreesde, al was dat somtijds slechts een gering getal

B. Zij gedachten aan Zijn Naam, zij wijdden vaak en met volle ernst hun denken aan hetgeen God van Zich zelf in Zijn woord en door Zijn wereldbestuur had geopenbaard, en hun overdenking van Hem was zoet en droeg goede vrucht. Zij gedachten aan zijn Naam, zij zochten Gods eer en hielden die als het doel van al hun doen en laten voor ogen. Zie, zij, die de naam Gods kennen, moeten er dikwijls aan denken en over peinzen. Het is een heerlijk onderwerp voor onze gedachtenwereld, het zal onze gemeenschap met God grotelijks ten goede komen en onze liefde voor Hem vermeerderen.

C. Zij spraken een ieder tot zijn naaste over de God, die zij vreesden, en Zijn Naam, die zij eerden, want uit de overvloed des harten spreekt de mond. Zij, die de Here vreesden, bleven bij elkander als gepast gezelschap, zij spraken vriendelijk en bemoedigend tot elkaar, zij hadden elkander hartelijk lief, en die liefde nam nog toe, zodat ze niet verkoelde, wat altijd geschiedt, als ongerechtigheid overvloedig wordt. Zij spraken met wijsheid en opbouwend samen, tot opscherping van de liefde en versterking des geloofs, zij spraken samen de taal dergenen, die de Here vrezen en Zijn naam gedenken, namelijk de tale Kanaäns. Wanneer de onheiligheid zo ver gegaan was, dat ze al wat heilig is onder de voet had, spraken degenen, die de Here vreesden, een ieder tot zijn naaste.

a. Wanneer de goddeloosheid stout en onbeschaamd optrad, greep Gods volk moed en moedigde elkaar aan, "de onschuldige maakte zich op tegen de huichelaar," Job 17:8. Hoe

slechter anderen zijn, zoveel beter behoren wij te wezen, wanneer de zonde brutaal is, laat dan de deugd onbeschoord zijn.

b. Toen de godsdienst veracht en belasterd werd, deden zijn vrienden wat zij konden om die te eren en tot aanzien te brengen. Men beweerde, dat de dienst van God onaangenaam, somber is, daarom deden die God vreesden al het mogelijke om aan te tonen, door hun vrolijkheid en onderlinge liefde en omgang, om het tegendeel te bewijzen, om de onwetendheid van de dwaze mensen de mond te stoppen.

c. Wanneer verleiders doende waren om zorgeloze zielen te verstrikken en tegen de godsdienst in te nemen, waren die God vreesden in de weer om, door wederzijds onderricht en bemoediging, tegen die gevaren elkaar te wapenen. Kwade samensprekingen bederven goede zeden, en zo werden die door goede gezindheid en gesprekken bevestigd.

2. Hoe God hen eerde, en welke verdere gunsten Hij voor hen bestemde. Zij, die stoutelijk tegen God spraken, zagen ongetwijfeld met verachting en ongenoegen op hen neer, die Hem vreesden, plaagden en scholden ze, maar deze hadden weinig reden, zich daaraan te storen of ongerust te worden, aangezien God met hen was.

A. Hij gaf acht op hun vrome gesprekken en was genadig bij hun samenkomsten in hun midden: "De Here merkt er toch op en hoort en neemt er een welgevallen aan". God zegt, Jeremia 8:6, dat Hij "luistert en toehoort," wat slechte mensen spreken, namelijk wat niet recht is, hier luistert en hoort Hij toe, wat goede mensen spreken, namelijk wat recht is. Zie, de genadige God let op al de goede woorden, die uit de mond Zijns volks voortkomen, zij behoeven niet te wensen, dat mensen ze vernemen en hen ervoor prijzen. Laat hen geen lof van mensen verwachten, noch trachten gehoord te worden, laat het hun genoeg zijn dat hun gesprekken, hoe geheim ook, door God gehoord en beluisterd worden, en Hij zal het hun in het openbaar vergelden. Toen de twee Emmausgangers samen over Christus spraken hoorde en luisterde Hij en voegde Zich bij hen als de derde in 't verbond, Lukas 24:15.

B. Hij houdt boek van hen. *Een gedenkboek is voor Zijn aangezicht geschreven.* Wel behoeft de Alwetende niet door boeken of geschriften aan wat geschied is herinnerd te worden, maar deze uitdrukking sluit zich bij de menselijke wijze van spreken aan, om duidelijk te maken dat hun vrome gevoelens en werken door God in gedachtenis worden gehouden, even nauwkeurig als waren ze in een boek opgetekend, als waren notulen hunner vergaderingen gehouden. Grote koningen lieten kronieken schrijven en zich voorlezen, waarin alles wat hun goeds aangedaan, met vermelding van tijd, plaats en personen, opgetekend werd, Esth. 2:23. Op gelijke manier gedenkt God de diensten van Zijn volk, en die overziende, zegt Hij: Wel, gij goede dienstknecht, ga in tot de vreugde uws Heren. God heeft een boek voor de zuchten en tranen van Zijn kinderen, Psalm 56:9, en nog een voor de pleitredenen hunner verdedigers. Nimmer werd een goed woord over God gesproken, uit een oprecht hart, of het is opgetekend, opdat het beloofd moge worden in de opstanding van de rechtvaardigen, die hun loon geenszins zullen verliezen.

C. Hij belooft hun een deel in de toekomstige heerlijkheid, vers 17: *Zij zullen, zegt de Here van de heirscharen, te dien dage, die Ik maken zal, Mij een eigendom zijn.* Wanneer God de Joodse kerk om haar ontrouw eindelijk geheel afsnijdt, wordt het overblijfsel, dat Zijn woord gelooft en de vertroosting Israëls verwacht, verwelkomd als Hij verschijnt, en in de christelijke kerk opgenomen. Het zal zijn een uitverkoren volk, God draagt er zorg voor, dat zij niet

verloren gaan met de ongelovigen, maar verborgen worden in de dag van de toorn des Heren. Zij zullen zijn Mijn segullah, Mijn bijzondere schat (het woord, dat Exodus 19:5 gebruikt is), in de dag, die Ik maken zal om Mijn raad ten uitvoer te brengen. Deze vromen zullen alle voorrechten genieten, die de God Israëls hun toebedeelt en onder hen bevestigt. Zij zullen Zijn bijzonder eigendom zijn, wanneer de overigen verworpen worden, zij zullen vaten van barmhartigheid en eer wezen, wanneer de anderen tot vaten des toorns en van de oneer gesteld worden, waarin God geen welgevallen heeft. Dit geldt van al Gods getrouwe knechten, dan zal tussen hen en de ongehoorzamen onderscheid gemaakt worden. Zie,

a. De heiligen zijn Gods kleinodiën, zij worden hogelijk door Hem geëerd en zijn Hem dierbaar, zij zijn schoon door de schoonheid, die Hij op hen legt, het behaagt Hem, hen te verheerlijken, zij "zijn een sierlijke kroon in Zijn hand," Jesaja 62:3. Hij beschouwt hen als Zijn eigendom, Zijn uitgelezenen, Zijn schatten, in Zijn schatkamers opgelegd, en het sieraad van Zijn binnenkamer, Psalm 135:4. De overige wereld is slechts lompen, in vergelijking met hen.

b. Er komt een dag, die Hij maken zal. Zij zullen uit de versmaadheid, waarin zij verkeerd hebben, worden uitgerukt, en van alle plaatsen waarheen zij verstrooid waren, samenvergaderd. Hij zal Zijn engelen uitzenden om Zijn uitverkorenen bijeen te verzamelen van de vier wieden van de aarde, Mattheus 24:31, Zijn juwelen in Zijn juwelenkistje, als tarwe van de akker in Zijn schuren. Alle heiligen zullen dan tot Christus vergaderd worden, en niemand dan louter heiligen, en wel volmaakte heiligen, dan zullen zij schitteren als edele stenen in een kroon of sterren in een sterrenbeeld.

c. Hen, die thans God als hun God erkennen, zal Hij dan als de Zijnen erkennen, voor engelen en mensen belijden: "Zij zullen *Mij een eigendom zijn*, vers 17, hun heiligmaking zal voltooid worden, en dan zullen zij volmaakt en geheel en al de Mijnen zijn, zonder enige gemeenschap meer met de wereld en het vlees." Hun betrekking tot God zal erkend worden en tegelijk, dat zij Zijn eigendom zijn. Hij zal ze scheiden van wie de Zijnen niet zijn, en hun deel geven met degenen, die de Zijnen wel zijn, want Hij zal tot hen zeggen: "Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging van de wereld." Soms hebben zij getwijfeld, of ze God toebehoorden of niet maar dan zal alle twijfel opgeheven worden. God zelf zal tot hun zeggen, Gij zijt Mijn eigendom. Nu wordt hun betrekking tot God verweten, dan zullen zij er om geprezen worden, want God zelf zal zich in hen verheerlijken.

D. Hij belooft hun nu deel aan Zijn genade. *Ik zal hen verschonen, gelijk als een man zijn zoon verschoont, die hem dient*. God heeft beloofd, hen als Zijn eigendom te erkennen en ze op te nemen daar waar Hij is, maar het mocht een ontmoediging voor hen zijn, te bedenken hoe menigmaal ze God hebben vertoornd en hoe rechtvaardig het zou zijn, als Hij hen niet langer erkende, maar verwierp. Evenwel, Hij getuigt: *Ik zal hen verschonen*, Ik zal niet met hen doen naar zij verdienen. Ik zal Mij over hen verheugen (gelijk sommigen dit verklaren), gelijk de bruidegom zich verheugt over zijn bruid, Jesaja 62:5, Zefanja 3:17. Maar het woord betekent gewoonlijk verschonen uit medelijden en barmhartigheid, "gelijk een vader zich ontfermt over de kinderen," Psalm 103:13. Zie,

a. Het is onze plicht, God te dienen met kinderlijke gezindheid. Wij moeten Zijn zonen zijn, door de wedergeboorte Zijn goddelijke natuur deelachtig, moeten het verbond van de aanneming aanvaarden en deel hebben aan de geest van de aanneming. En wij moeten Zijn dienaren zijn, God wil niet, dat Zijn kinderen ledig gaan, zij moeten Hem dienen uit liefde met

blijdschap en vreugde, en als degenen, die met die dienst hun eigen waarachtig welzijn dienen. Dat is de dienst "van een zoon jegens zijn vader," Filippenzen 2:22.

b. Als wij God in kinderlijke gezindheid dienen, zal Hij ons met eens vaders tederheid en medelijden verschonen. Zelfs Gods kinderen, die Hem dienen, hebben verschonende genade nodig, genade waaraan wij het te danken hebben, dat wij niet verteerd zijn, die ons buiten het bereik van de hel houdt. Nehemia, die veel goeds gedaan had wetende, dat er "geen mens rechtvaardig is voor God, die goed doet en niet zondigt" en dat elke zonde Gods toorn waard is, bidt: "Verschoon mij, naar de veelheid Uwer goedertierenheid," Nehemia 13:22. En God zal hun, als Vader goedertierenheid bewijzen. Hij zal ons niet met de uiterste gestrengheid straffen, naar wat wij verkeerd gedaan hebben, maar medelijden hebben met ons en onze zwakheden, Hij zal de beproevingen matigen, waarmede Hij Zijn kinderen bezoekt, en hen van het verderf bevrijden, dat zij verdienen. De vader blijft de zoon verschonen, en dat met innig mededogen, omdat deze zijn eigen is, zo zal God nederige boetvaardigen en smekelingen verschonen, *gelijk een man zijn zoon verschoont, die hem dient*, al is die dienst ook gering, ja, al is die ook dikwijls averechts.

3. Hoe zij dus van de kinderen van deze wereld onderscheiden zullen worden, vers 18. *Dan zult gijlieden wederom zien het onderscheid tussen de rechtvaardige en de goddeloze*, tussen zondaren en heiligen, tussen hen, die *God dienen*, en degenen, die *God niet dienen*, maar Zijn dienst verachten. Gij, die nu tegen God spreekt, als maakte Hij geen onderscheid tussen goed en kwaad, en daarom zegt: *Het is vergeefs, God te dienen*, vers 14, gij zult uw dwaling dan inzien. En gij, die voor God spreekt, maar niet weet wat te antwoorden als het schijnt, dat enerlei de rechtvaardige en de goddeloze wedervaart, en dat allen hetzelfde overkomt, gij zult die zaak dan in het ware licht zien, en, tot uw eeuwige voldoening het verschil opmerken, dat er bestaat tussen de rechtvaardigen en de zondaars. *Dan zult gij terugkeren* (Engelse vertaling voor ons: *wederom*), dat is: "gij zult van gedachte veranderen en het rechte verstand van deze dingen krijgen." Dit geldt in de eerste plaats van het klaarblijkelijk onderscheid, door de goddelijke Voorzienigheid gemaakt tussen de gelovige Joden en degenen, die in hun ongeloof volhardden, toen Jeruzalem door de Romeinen verwoest werd, en zowel de Joodse natie als de Joodse kerk ophielden te bestaan. Maar het zal zijn volle vervulling erlangen, wanneer Jezus Christus wederkomt, dan zal het heel gemakkelijk vallen, *het onderscheid tussen de rechtvaardige en de goddeloze te zien*. Zie,

a. Alle kinderen van de mensen zijn of rechtvaardig of goddeloos, dienen God of dienen Hem niet. Die indeling van de mensenkinderen blijft eeuwig, daarvan hangt hun toestand in de eeuwigheid af, allen gaan of naar de hemel of naar de hel.

b. In deze wereld is het vaak moeilijk, *tussen de rechtvaardige en de goddeloze te onderscheiden*. Zij zijn ondereen gemengd, goede en kwade vissen in een en hetzelfde net. De rechtvaardigen tonen zo weinig het beeld huns Heren, en de goddelozen vertonen zo'n goede schijn, dat wij menigmaal omtrent de een en de ander misleid worden. Er zijn velen, van wie wij menen, dat zij God dienen en wier hart toch niet recht is voor God en die Hem niet dienen, en aan de andere kant zullen velen Zijn getrouwe dienaren blijken te zijn van wie wij zulks niet verwachten, omdat zij ons niet volgen. Maar wat voornamelijk moeilijkheid gaf, was, dat God zelf geen onderscheid scheen te maken tussen beide, men kon de goddelozen niet onderkennen, want God toonde hun Zijn heilig ongenoegen niet, en zij waren voorspoedig in hun wegen, en de rechtvaardigen schenen in Gods bijzondere gunst niet te delen want zij werden door

dezelfde rampen als allen getroffen. "Ook liefde, ook haat, weet de mens niet uit al hetgeen voor zijn aangezicht is," Prediker 9:1.

c. Voor de rechterstoel van Christus in het laatste oordeel zal het licht vallen, *het onderscheid te zien tussen de rechtvaardige en de goddeloze*, want dan zal ieders doen en laten open en bloot liggen en volkomen aan de dag treden, zodat niemand onder valse vlag vaart, en alle vermomming wegvalt. De zonden van sommige mensen gaan hen voor, maar bij andere volgen ze, in die grote dag evenwel zullen wij klaarlijk zien, wie rechtvaardig en wie goddeloos zijn. Dan zal ook ieders staat openbaar worden en voor eeuwig vastgesteld: de rechtvaardige zal dan eeuwig gelukkig en de goddeloze voor eeuwig rampzalig zijn, zonder enige vermenging of verflauwing. Wanneer de rechtvaardigen allen aan Christus' rechterhand zullen staan en uitgenodigd worden de hemelse zegeningen te smaken, en al de goddelozen aan Zijn linkerhand om vervloekt te worden, dan zal alle vergissing onmogelijk wezen. En wat ons aangaat, het is van het hoogste belang, te weten aan welke zijde onze plaats zal zijn, maar wat anderen aangaat mogen wij niet voor de tijd oordelen.

HOOFDSTUK 4

1 Want ziet, die dag komt, brandende als een oven, dan zullen alle hoogmoedigen, en al wie goddeloosheid doet, een stoppel zijn, en de toekomstige dag zal ze in vlam zetten, zegt de HEERE der heirscharen, Die hun noch wortel, noch tak laten zal.

2 Ulieden daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen; en gij zult uitgaan, en toenemen, als mestkalveren.

3 En gij zult de goddelozen vertreden; want zij zullen as worden onder de zolen uwer voeten, te dien dage, dien Ik maken zal, zegt de HEERE der heirscharen.

4 Gedenk der wet van Mozes, Mijn knecht, die Ik hem bevolen heb op Horeb aan gans Israel, der inzettingen en rechten.

5 Ziet, Ik zende ulieden den profeet Elia, eer dat die grote en die vreselijke dag des HEEREN komen zal.

6 En hij zal het hart der vaderen tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hun vaderen; opdat Ik niet kome, en de aarde met den ban sla.

Wij ontvangen hier een zeer gepast onderwijs (zeer gepast als slot van de kanon des Ouden Testaments)

I. Aangaande de staat van beloning of vergelding, die ons is voorgesteld, de ellende van de goddelozen en de gelukzaligheid van de rechtvaardigen, vers 1-3.. Dit wordt ons voorgesteld door de profetie van Jeruzalems verwoesting en de ondergang van de ongelovige Joden, en van de troost en triomf dergenen, die het Evangelie aannamen.

II. Aangaande de toestand van beproeving en voorbereiding, waarin wij nu verkeren, waardoor ons geleerd wordt, een open oog te hebben voor de goddelijke openbaring en die te volgen. Zij moeten zich aan de wet van Mozes houden, vers 4, en verdere openbaring van God door Elia de profeet verwachten, namelijk door Johannes de Doper, de voorloper van de Messias, vers 5, 6.. Het laatste hoofdstuk van het Nieuwe Testament heeft vrijwel gelijk doel, als het hemel en hel in de toekomstige wereld ons voorstelt, en ons vermaant in deze ons te houden aan Gods Woord.

Maleachi 4:1-3..

De grote en vreselijke dag des Heren wordt hier geprofeteerd. Gelijk de wolk- en vuurkolom, zal die een donkere zijde hebben, naar de Egyptenaars gewend, die tegen God strijden, en een lichtzijde, naar de gelovige Israëlieten toegekeerd. *De dag komt*, dat is: de Here komt, de dag des Heren komt. En dit heeft betrekking zowel op Zijn eerste als op Zijn wederkomst, beide dagen zijn bepaald, en beide beantwoorden aan de hier gegeven schildering.

I. In beide is Christus een verterend vuur voor die tegen Hem opstaan. De dag van Zijn komst "zal branden als een oven, het zal een dag van de wrake, van de hitte des vuurs zijn", Hebreëen 10:27. Dit wordt voorzeggd aangaande de Messias, Psalm 21:9, *Uwe hand zal Uw vijanden vinden Gij zult ze zetten als een vurige oven ter tijd Uws toornigen aangezicht*. Het zal een dag van verschrikking en verwoesting zijn als de brand ener stad of liever van een bos, welks bomen verdord en verdroogd zijn, want daarop schijnen die woorden te zinspelen, gelijk ook Jesaja 10:17, 18., "Want het licht van Israël zal tot een vuur zijn, en Zijn Heilige tot een vlam, welke in brand steken en verteren zal zijn doornen en zijn distelen. Merk hier nu op

1. Wie voedsel voor dat vuur zullen zijn: *alle hoogmoedigen* van harte, wier woord tegen God heeft gesproken, wier hals stijf is en onbekwaam, zich te buigen onder het juk van Zijn geboden, allen *goddelozen, die, gelijk zij hun neus omhoog steken, niet onderzoeken, hun gedachten zijn, dat er geen God is*, Psalm 10:4.. Zij onderwerpen zich niet aan de genade en de heerschappij van Christus, in hun trots zeggen zij, dat zij niet willen, dat Deze koning over hen zal zijn. Het zijn al degenen, die goddeloos handelen in hun genegenheid en wandel die willens in de zonde volharden, de wet Gods verachten en overtreden en goddeloos handelen tegen het verbond, gelijk een andere profeet het reeds vroeger had gezegd, Daniel 11:32.. God, die ieders bestaan ten volle kent, weet wie die hoogmoedigen zijn en al hun daden, weet wie goddeloos handelen. Zij zullen zijn als stoppelen voor het vuur, er door verteerd worden, ten enenmale vergaan. En het is geheel aan hen zelf te wijten, dat dit lot hen treft, want zij hebben zich zelf tot stoppelen en voedsel voor het vuur gemaakt. Als ze geen stoppelen waren, zouden ze niet verbranden, want het vuur doet met ieder, naar zijn werk zal zijn: hout, hooi en stoppelen worden verteerd, maar goud, zilver, kostelijke stenen gereinigd, 1 Corinthiers 3:13-15, . zij zijn bestand tegen het vuur. Zij, die zich door hun ongeloof tegen Christus verzetten, stellen zich daardoor tot *doornen en distelen, die het vuur verbrandt*, Jesaja 27:4, 5..

2. Wat zal de kracht en wat de uitwerking van dat vuur zijn? *De toekomstige dag zal ze in vlam zetten*, ze zowel verschrikken als verteren en hun *wortel noch tak laten*, zoon noch neef (gelijk de Chaldeeuwse paraphrase luidt), noch zij noch hun geslacht zal gespaard worden, zij zullen ten enenmale uitgeroeid en afgesneden worden. Wie kent de sterkte van Gods toorn? De hoogmoedigen en die goddelooslijk handelen zullen die trotseren, maar Zijn sterkte ervaren. Waar zijn ze nu, die de hoogmoedigen gelukzalig achtten, wanneer alle ellende over hen wordt uitgegoten, wanneer hun geen tak van hun geluk voor het tegenwoordige, noch wortel van geluk voor de toekomst gelaten wordt? Dit is vervuld,

a. Toen Christus door Zijn leer schrik en oordeel over de Farizeeën en andere Joden, die goddeloos handelden, uitsprak, toen Hij dat vuur op de aarde zond, die het kaf van de overleveringen van de ouden en hun omtuining van Gods wet verbrandde.

b. Toen Jeruzalem door de Romeinen ingenomen en verwoest werd, en de Joden als volk ophielden, onder de hemel te bestaan, wortel noch tak overhoudende. Dat schijnt hier

hoofdzakelijk bedoeld te zijn, onze Zaligmaker zegt, dat die dagen dagen van wrake zouden wezen, "opdat alles vervuld worde, dat geschreven is," Lukas 21:22.. De ongelovige Joden waren als stoppelen voor het verterend vuur van Gods oordelen, die om hen samenpakken gelijk roofvogels om een dood lichaam samenkomen.

c. Het past ook en moet ook toegepast worden op de oordeelsdag, op het oordeel des doods. Sommige Joodse doctoren zien erin de straf, die de ziel des goddelozen aangrijpt, zodra die ziel het lichaam verlaten heeft. Maar het ziet toch vooral op het algemene oordeel, op de jongste dag, wanneer Christus zal geopenbaard worden in een vlamdend vuur, om te oordelen alle hovaardigen en die goddeloos handelen. De ganse wereld zal dan branden als een oven, en alle kinderen van deze wereld, die daarop hun hart zetten en daarin hun deel hebben, zullen met haar vergaan, het vuur, dat dan aangestoken wordt, zal nimmer geblust worden.

II. In beide is Christus een verblijdend licht voor hen, die Hem getrouw dienen, die Zijn naam vrezen en Hem de ere geven, die Hem toekomt, vers 2., die ontzag tonen voor die Naam, welke door de goddelozen veracht en vertreden wordt. Barmhartigheid en troost worden bewaard voor allen, die de Here vrezen en Zijns naams gedenken.

Merk op

1. Vanwaar deze genade en troost hun toekomen: *Ulieden daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon van de gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen.* Gelijk de toekomstige dag voor de goddelozen een dag van storm zal zijn, een dag waarop God "strikken, vuur en zwavel op hen zal regenen en een geweldige stormwind het deel huns bekens zijn," Psalm 11:7,. "een dag van duisternis en donkerheid en geen licht," Amos 5:18, 20, zo zal het een heerlijke en blijde dag wezen voor hen, die God vrezen, een dag van herleving als de rijzende zon aan de aarde bereidt. Nadruk wordt gelegd op de over Zoar opgaande zon, welke stad genadig gespaard werd voor het lot van de andere steden, die het vuur verteerde, Genesis 19:23.. zo wordt degenen, die God vrezen, troost toegesproken. Wanneer de harten van de anderen smelten van vreze, dan heffen zij hun hoofd opwaarts van vreugde omdat hun verlossing nabij is, Lukas 21:28.. Onder de Zon van de gerechtigheid hebben wij niets en niemand anders te verstaan dan de Here Jezus Christus, die op Zich heeft genomen, het gelovig overblijfsel te redden, ten dage van der Joden ondergang, opdat het niet met de anderen omkome, en het te troosten met Zijn troost in de dagen van smart en verbaasdheid. Hij heeft degenen, die in Judea waren, aangezegd, dat "ze vlieden zouden op de bergen," Mattheus 24:16.. Dat hebben zij gedaan en zijn veilig geweest in Pella. Maar de toepassing kan ook algemener zijn.

a. Op de komst van Christus in het vlees om te zoeken en zalig te maken die verloren zijn, toen de Zonne der gerechtigheid over deze duistere wereld opging. Christus is het Licht van de wereld, het ware licht, het grote licht, dat de dag maakt en beheerst, Johannes 8:12., als de Zon. Hij is het Licht des mensen, Johannes 1:4., voor der mensen zielen wat de zon voor de zichtbare wereld is, die zonder zon een hol zou zijn. De mensheid zou de duisternis zelf zijn, zonder het licht van de heerlijkheid Gods, schijnende in het aangezicht van Jezus Christus. Christus is de Zon, die in zichzelf het licht heeft en is de bron des lichts, Psalm 19:5-7.. Hij is de Zonne der gerechtigheid, want Hij is zelf een rechtvaardige Heiland. Rechtvaardigheid is beide het licht en de warmte van de zon, ze leidt, onderricht en maakt levend, Zijn woord is evenzo in warmte en licht. Hij heeft een eeuwige gerechtigheid aangebracht. Hij is ons van God geworden rechtvaardigheid, Hij is de Here van onze gerechtigheid, en wordt daarom terecht de

Zonne van de gerechtigheid geheten. Door Hem worden wij gerechtvaardigd en geheiligd en zo geleid om het licht te zien. In de volheid des tijds ging de Zonne van de gerechtigheid over de wereld op, en daarmee kwam het Licht in de wereld, Johannes 3:19, een groot licht, Mattheus 4:16. In Hem heeft ons bezocht de Opgang uit de hoogte, om te verschijnen dengenen, die gezeten zijn in duisternis en schaduw des doods, Lukas 1:78, 79. Rechtvaardigheid betekent soms barmhartigheid of goedwilligheid, en het was in Christus, dat de goedertierenheden onzes Gods ons bezocht hebben.

b. Het is toepasselijk op de genade en de troost des Heiligen Geestes, die in de zielen van de mensen wordt uitgestort. Hugo de Groot ziet erin, dat Christus Zijn Geest geeft, om in hun harten te schijnen, om hun een trooster en zon en schild te zijn. Hun, die bezielde zijn met en geleid worden door een heilige vrees voor God en ontzag voor Zijn majesteit, zal ook Zijn liefde in het hart uitgestort worden door de Heilige Geest. Dan kan gezegd worden, dat de zon daarbinnen verrijst, een heerlijke dag aanbreekt en een levende bron in hen ontspringt.

c. Christus' wederkomst zal een glorievolle en welkome zonsopgang zijn voor allen, die Zijn Naam vrezen, dat zal die morgen van de opstanding wezen, wanneer de oprechten over de dwazen zullen heersen, Psalm 49:15. Die dag, die voor de goddelozen een brandende oven zal zijn, zal voor de rechtvaardigen een heerlijke morgen wezen, daarop wachten ze, meer dan de wachters op de morgen.

2. Wat deze genade en troost hun zal brengen. Hij zal verrijzen met genezing onder Zijn vleugelen, of: in Zijn stralen, die als de vleugelen van de zon zijn. Christus kwam als de Zon, niet alleen om de donkere wereld licht te brengen, maar ook genezing aan een kranke aarde. De Joden (zegt Dr. Pocock) hebben een spreekwoord: Naarmate de zon stijgt, nemen de krankheden af, de bloemen, die de hele nacht treurig omlaag hingen en kwijnden, herleven in de morgen. Christus kwam in de wereld om de grote Heelmeester te zijn, ja en tegelijk de universele arts, beide heelmeester en balsem van Gilead. Toen Hij op aarde verkeerde ging Hij rond als de zon, goed doende, Hij genas alle ziekten en kwalen onder het volk, Hij genas er velen, zoals de zon ook doet. Hij zal opgaan met genezing in Zijn zomen (zoals sommigen lezen, met zinspeling op de vrouw, die slechts de zoom van Zijn kleed aanraakte en gezond werd, terwijl Hij bekende, dat kracht van Hem was uitgegaan, Markus 5:28-30. Maar dat genezen van lichamelijke kwalen was een beeld van Zijn grote plan, komende in de wereld, om der mensen zielen te genezen, ze gezond te maken, opdat zij God mochten dienen en zich in Hem verblijden.

3. Welke goede uitwerking dat op hen zal hebben.

A. Hij zal hun innerlijke kracht geven: "Gij zult uitgaan, gelijk de genezenen naar buiten gaan en tot uw arbeid wederkeren." De ziel verlaat bij de dood het lichaam, en het lichaam bij de opstanding het graf, gelijk gevangenen hun kerker, en beide om het licht te zien en de vrijheid te herkrijgen. "Gij zult uitgaan, als planten uit de aarde schieten, wanneer de lentezon ontwaakt." Sommigen zien daarin de uittocht van de Christenen uit Jeruzalem, om haar ondergang niet mee te maken. zo gaan de zieken, voor wie deze Zonne der gerechtigheid opgaat, uit de wereld, uit Babel, en worden waarlijk vrijgemaakt. "Gij zult insgelijks toenemen, tot gezondheid en vrijheid weergekeerd zult gij toenemen in kennis en genade en geestelijke kracht." De zielen, over wie de Zonne der gerechtigheid opgaat, groeien op tot een volkomen man, die door de genade Gods wijs en goed zijn gemaakt, worden door dezelfde genade wijzer en beter, en hun pad, gelijk dat van de opgaande zon, "voortgaande en lichtende tot de volle

dag toe," Spreuken 4:18.. Hun toenemen wordt vergeleken met dat van mestkalveren, een snelle, krachtige, nuttige groei. "Gij zult toenemen, niet gelijk de bloemen des velds, die tenger en teer en tot weinig nut zijn, die spoedig verdorren als zij bloeien, maar als mestkalveren", dat is, gelijk een rabbijn het uitlegt, toenemen in vlees en vet, waarmede Gods altaren en 's mensen tafel gevuld worden. Zo is de groei van de heiligen, over wie de Zonne der gerechtigheid opgaat, een eer voor God en mensen. Sommigen lezen, inplaats van "Gij zult toenemen", Gij zult u bewegen en van vreugde opspringen, even vrolijk als kalveren uit de stal (Engelse vertaling voor ons mestkalveren) wanneer zij naar de weide losgelaten worden. Het spreekt dan van de blijdschap van de heiligen, die zich in Jezus Christus verheugen, ook zij zullen opspringen van vreugde en altijd triumperen.

B. Het zal hun de overwinning geven over hun vijanden, vers 3.. Gij zult *de goddelozen vertreden*. Er is een tijd geweest, dat de goddelozen hen vertraden en tot hun ziel zeiden: Buigt u neder, dat wij over u gaan, maar eens komt de dag, dat zij *de goddelozen vertreden*. De goddelozen, tot Christus' voetbank gemaakt, zullen ook hun voetbank zijn, Psalm 110:1. en *komen en aanbidden voor hunne voeten*, Openbaring 3:9.. De meerdere zal de mindere dienen. Wanneer de gelovigen door het geloof de wereld overwinnen, wanneer zij hun eigen verdorven begeerten en hartstochten bedwingen, dan verbrijzelt God de Satan onder hun voeten, en vertreden zij de goddelozen. Toen de beurt aan de Christenen kwam om over de Joden te triumperen, die hen gelasterd hadden, werd deze belofte vervuld: zij *zullen as worden onder de zolen uwer veten, gij zult ze vertreden*, zelfs tot as. Wanneer de dag, die komt, hen zal verbrand hebben, zult gij ze tot as vertreden. Wanneer de rechtvaardigen ten eeuwigsten leven zullen opstaan, zullen de goddelozen tot eeuwige afgrijzing verrijzen, en hoewel genen zich niet verblijden over dezen, ze zullen toch zich verheugen, dat God in hun verderf verheerlijkt wordt. De verheerlijkte heiligen wordt voorspeld, dat ze macht zullen hebben over de volken, zij zullen ze hoeden met een ijzeren staf, Openbaring 2:26, 27. Dat zult gij doen te dien dage, die Ik maken zal, zegt de Here der heirscharen. Zie, de triomf van de heiligen is te danken aan Gods triomf, niet zij doen het, maar Hij doet het. Hij zegt. "Komt en zet uw voet op de nek van deze koningen." De Engelse vertaling luidt hier: Ten dage, dat Ik dit doen zal, dat Ik u die triomf bereid. Het zal die dag zijn, waarvan gij met blijdschap zult getuigen: Dit is de dag, die de Here gemaakt heeft, laat ons op hem ons verheugen en verblijd zijn, Psalm 118:24. De dag van de verwoesting van Jeruzalem wordt Handelingen 2:20, de grote en doorluchtige dag des Heren genoemd. En wanneer onze Heiland die verwoesting voorzegt, maakt Hij van soortgelijke uitdrukkingen gebruik, die evengoed toepasselijk zijn op het einde van de wereld en het laatste oordeel. Die verwoesting van de heilige stad was zulk een ontzettende openbaring van Gods toorn van de hemel, en veroorzaakte op aarde zo'n afschuw en ellende, dat ze als type kan gelden van de heerlijke overgang, die aan het einde der dagen in de eeuwigheid zal overbrengen. Door de vervulling van deze profetieën in de ondergang van de Joodse natie vinden wij de bevestiging van ons geloof in de verzekeringen, die Christus ons heeft geschonken aangaande de oplossing aller dingen. Zie, Ik kom haastelijk, zegt Christus de Here der heirscharen, Wien alle macht in hemel en op aarde gegeven is.

Maleachi 4:4-6

Ongetwijfeld wordt met deze woorden bedoeld, een plechtig slot te geven niet alleen aan deze profetie, maar ook aan de gehele kanon des Ouden Testaments. Duidelijk blijkt hieruit, dat geen openbaring noch goddelijk geschrift, niets meer van de Geest van de profetie te wachten was, tot op de dag, dat de Messias Zijn Evangelie zou verkondigen, waardoor dus de Apocriefen buiten de heilige kanon geplaatst werden, gelijk de Joden ze dan ook nooit als Heilige Schrift hebben erkend.

Nu de profetie ophoudt en op het punt staat verzegeld te worden, werden van Gods volk, dat toen leefde, twee dingen geëist, en wel:

I. Zij moeten diepe eerbied blijven koesteren voor de wet van Mozes, vers 4. *Gedenkt de wet van Mozes, Mijn knecht en onderhoudt die, de wet, die Ik hem bevolen heb op Horeb aan gans Israël, de inzettingen en rechten* niet enkel de wet van de tien geboden, maar alle morele en ceremoniële voorschriften, die Ik toen door hem heb geboden.

Merk op,

1. De eervolle vermelding, die hier van Mozes wordt gemaakt, de eerste Bijbelschrijver des Ouden Testaments, door Maleachi, de laatste. God noemt hem door Maleachi *Mijn knecht* want de rechtvaardige zal in eeuwige gedachtenis zijn. Zie, hoe de schrijvers van de Schrift, ofschoon ze in verschillende eeuwen geleefd hebben en door vele eeuwen van elkander gescheiden zijn (meer dan twaalf honderd jaren waren er tussen Mozes en Maleachi verlopen) allen in een zaak overeenstemmen en elkaar daarin steunen, dat ze allen door dezelfde Geest werden bezielde en geïnspireerd.

2. De eervolle vermelding van *Mozes' wet*, als hetgeen God zelf *had bevolen*. Hij erkent ze als Zijn wet, die hij *aan gans Israël* had bevolen, als de volkswet voor Zijn koninkrijk. Zo maakt God Zijn wet groot en eert die. Wij moeten de wet onderhouden, omdat God ze geboden en ons geboden heeft, want wij zijn Zijn geestelijk Israël. En indien wij de zegen van het verbond met Israël, Hebreeën 8:10, verwachten, moeten wij ook de inzettingen onderhouden, die Israël gegeven waren, namelijk die tot eeuwige onderhouding waren geboden.

3. De somma van onze plicht, met betrekking tot de wet. Wij moeten haar gedenken. Vergeten van de wet ligt ten grondslag aan alle overtreding, als wij haar steeds gedachtig waren, zouden wij ook immer dienovereenkomstig handelen. Wij moeten haar gedenken, wanneer daartoe aanleiding bestaat, haar voorschriften gedenken en de zegen, daaraan verbonden. De taak van de consciëntie is, dat ze ons aanspoort, de wet te gedenken. Maar waarom vindt het gebod, van de wet van Mozes te gedenken, hier een plaats?

a. Deze profeet heeft zijn volk bestraft om grove overtredingen, beide in hun wandel en hun godsverering, en om tot reformatie te komen, behoeft hij alleen te herinneren aan de wet van Mozes: "houdt die en gij volbrengt al wat ge te doen hebt." Hij legt hun geen anderen last op dan wat zij ontvangen hebben, hetgeen gij hebt, houdt dat" Openbaring 2:24, 25. Zie, afgedwaalde kerken moeten volgens het geschreven woord hervormd worden, en zich leren schikken naar de wet en de getuigenis, 1 Corinthiers 11:23.

b. De kerk had lange tijd de zegen van de profetieën genoten, de zegen van de buitengewone gezanten Gods, en nu hadden zij een geheel boek vol profetieën, een afgewerkt stuk. Ze moesten nu niet denken, dat daardoor de wet van Mozes opgeheven en uit de tijd geraakt was, alsof zij nu tot een hoger trap van godsdienst waren opgeklommen, en de oude afgedaan had. Neen de profeten doen niets dan de wet bevestigen en toepassen en derzelve waarneming op het hart binden, derhalve: *gedenkt van de wet van Mozes*. Zie, zelfs wanneer wij belangrijke vorderingen in kennis hebben gemaakt, moeten wij de eerste beginselen niet vergeten noch die verzaken. Zij, die de geschriften van de profeten en de Openbaring van Johannes bestuderen, moeten de wet van Mozes en de vier Evangelieën toch ook gedenken.

c. De profetie zou nu in de kerk enige eeuwen rusten, en de Geest van de profetie niet weer ontwaken voor het begin des Evangelies, laat hen intussen de wet van Mozes gedenken, zich voegen naar haar voorschriften en rekenen op haar beloften. Zie, zolang wij het geschreven Woord bezitten behoeven wij niet te klagen over gebrek aan gezichten en openbaringen. Wij hebben de ganse Schrift om ons te onderwijzen, want dit is het zeer vaste woord van de profetie en de toetssteen, waaraan wij de geesten moeten beproeven. Al hebben wij geen profeten, zolang wij Bijbels bezitten, kunnen wij gemeenschap met God hebben en in Zijn weg blijven.

d. Zij hadden de komst van de Messias, de prediking van Zijn Evangelie en de stichting van Zijn koninkrijk te verwachten, en intussen hadden ze zich te houden aan *de wet van Mozes* en derzelve voorschriften op te volgen, dan mochten zij de zegen en de troost verwachten, die het Evangelie van Christus zou aanbrengen, want die heeft, die zal gegeven worden, en hij zal overvloediglijk hebben.

II. Zij moesten gelovig blijven uitzien naar het Evangelie van Christus, en, daaraan voorafgaande, naar de verschijning van de profeet Elia, vers 5, 6. *Ziet, Ik zende ulieden de profeet Elia*. Ofschoon de Geest van de profetie voor een tijd zwijgen zou en hun alleen de wet overblijven om geraadpleegd te worden. toch zou die Geest herleven in enen, die voor de Christus zou heengaan in de geest en de kracht van Elia, Lukas 1:17. De wet en de profeten zouden zijn tot op Johannes, Lukas 16:16, om de enige lichten te zijn, totdat de Morgenster zou opgaan. Zie, God heeft Zich nooit in de wereld onbetuigd gelaten, nog minder in de kerk, maar het licht van de goddelijke openbaring al helderder en helderder laten schijnen tot de volkomen dag. Zij hadden vooreerst nog Mozes en de profeten, om die te horen, maar God zal verder gaan en hun de profeet Elia zenden.

Merk op

1. Wie de profeet is, die gezonden zal worden: *Elia*. De Joodse doctoren meenden, dat het dezelfde Elia zou zijn, die in de dagen van Achab geleefd en geprofeteerd had, die zou andermaal komen als de voorloper van de Messias, anderen evenwel dachten aan een ander persoon, maar beziel met dezelfde geest. Die verschillende gevoelens komen uit, naar het schijnt, in de vraag aan Johannes de Doper: "Zijt gij Elias? Zijt gij de Profeet," Johannes 1:19-21, die die naam dragen zou? Wij, Christenen, echter, weten zeer wel, dat Johannes de Elia is geweest, die komen zou, Mattheus 17:10-13, en zeer nadrukkelijk, Mattheus 11:14, dezelfde, van wie geschreven staat: *Ziet, Ik zende Mijn engel*, Hoofdstuk 3:1. Elia was een man van grote strengheid en zelfverloochening, vol ijver voor God, stout in het bestraffen van de zonde en werkzaam in het terugvoeren van een afvallig volk tot God en zijn plicht: Johannes de Doper werd door diezelfde geest en kracht beziel en predikte bekering en geloof, gelijk Elia

gedaan had, Johannes' doop was van de hemel en niet uit de mensen. Zie, wanneer God zulk werk te doen heeft, als vroeger gedaan was, kan en zal Hij zulke mannen verwekken om dat te volbrengen als Hij tevoren had verwekt, en een Johannes vervullen met de geest en de kracht van Elia.

2. Wanneer hij zou gezonden worden: voor de verschijning van de Messias, die, omdat dit de ondergang van deze wereld en het einde van de Joodse kerk zou betekenen, hier genoemd wordt *de komst van die grote en vreselijke dag des Heren*. Johannes waarschuwt daarvoor openlijk, wanneer hij spreekt van de toekomende toorn, die vreselijke toorn, die haast komen zou, en wijst een weg ter ontkoming aan, door te zeggen, dat Christus een wan in Zijn hand heeft om Zijn dorsvloer te doorzuiveren, Mattheus 3:7, 10, 12. Die dag van Christus, toen Hij voor de eerste maal kwam, was als de dag, wanneer Hij zal wederkomen, ofschoon een grote en heerlijke dag voor die Hem liefhebben, toch een grote en vreselijke dag voor degenen, die zich tegen Hem stellen. Johannes de Doper werd gezonden voor de komst van die dag, om het volk daarvoor te waarschuwen, opdat zij het naderend verderf ontgaan en zich bijtijds in veiligheid stellen mochten.

3. Wat zijn opdracht zal zijn. Hij *zal het hart van de vaders tot de kinderen wederbrengen, en het hart van de kinderen tot hunne vaders*, dat is: hij zal tot dat werk gebruikt worden. Hij zal het beproeven, zijn leer en doop zullen daarop doelen en bij velen met goed gevolg. Hij zal een werktuig zijn in Gods hand om "velen van de kinderen Israëls te bekeren tot de Here, hun God, en de Here bereiden een toegerust volk," Lukas 1:16, 17. Zie, zielen tot God en hun plicht te bekeren is de beste voorbereiding voor de grote en vreselijke dag des Heren. Aangaande Johannes wordt beloofd,

a. Dat hij verandering zal teweegbrengen, met kracht stand houden tegen de sterke stroom van zonde en goddeloosheid die hij onder de kinderen zijns volks vond, alles medeslepde. Dit heet alles weder oprichten, Mattheus 17:11, het weder op zijn plaats brengen en in de rechte bedding overleiden.

b. Dat hij een leer zal prediken, die 's mensen hart zal treffen, invloed uitoefenen en een verandering in hem werken. Gods woord zal, in zijn mond levend en krachtig zijn, een oordeler van de gedachten en van de overleggingen des harten. Veler consciëntie is door zijn prediking wakker geschud, die in sluimer verzonken waren, zodanig waren de geest en de kracht, die in hem woonden.

c. Dat hij het hart van de vaders tot de kinderen zou wederbrengen, en het hart van de kinderen tot (sommigen lezen: met) de vaders, samen tot God en hun plicht. Hij zal ouden en jongen oproepen tot bekering en niet vergeefs arbeiden, want vele vaders, die oud werden, en vele kinderen, die opgroeiden, zou hij door zijn bediening winnen.

d. Zo zou hij een werktuig zijn om liefde en eenheid in de huisgezinnen en de familiën te hervatten en ze inniger saam te binden, door allen te zamen nauwer met hun God te verenigen. Hij zou de weg bereiden voor het koninkrijk der hemelen, dat al zijn getrouwe onderdanen een hart en eene ziel zou maken, Handelingen 4:32, een koninkrijk van liefde, waaruit alle vijandschap gebannen wordt.

4. Tot dat doel zal hij worden uitgezonden, *opdat Ik niet kome en de aarde met de ban sla*, dit is het land Israël, het lichaam van de Joodse kerk (die uit de aarde aards was). Door hun

goddeloosheid en onbekeerlijkheid hadden de Joden zich Gods vloek op de hals gehaald, die een overgeven aan alle kwaad in zich sluit. God stond gereed, hen met die ban te slaan, dan eindelijke, gehele ondergang over hen te brengen, hen te doden om die vloek. Maar nog eenmaal wil Hij beproeven, of zij zich bekeren en geloven en zo alle vloek afwenden willen, daarom zendt Hij hun Johannes de Doper om hun bekering en vergeving van de zonden te prediken, om hun verderf te voorkomen. zo traag was God om hen te verderven, zo ras om Zijn toorn af te keren. Wanneer zij zich als een man hadden bekeerd en geloofd, het gewenste gevolg ware niet uitgebleven. Maar nu zij eenparig de raad Gods in Johannes' zending hebben verworpen, Lukas 7:30, staat daar dit getuigenis tegen hen zelf, de vloek is over hen gekomen, en daaronder liggen zij tot op deze dag. Zie, zij hebben reden te verwachten, dat ze door het zwaard zullen verslagen worden, die zich niet keren tot Die, die hen slaat en de Here der heirscharen niet zoeken, Jesaja 9:13. nu is de bijl alrede aan de wortel van de bomen gelegd Mattheus 3:10, zegt Johannes de Doper, zij staan op het punt, uitgehouwen en in het vuur geworpen te worden, daarom brengt vruchten voort, de bekering waardig, Sommigen merken op, dat het laatste woord van het Oude Testament een vloek is, die over het ganse land zal uitgaan, Zacheria 5:3. Wij moeten verstaan, dat wij daaronder begrepen zijn, tenzij we Christus aannemen. Die met Zijn zegen komt, met de uitgelezenste zegeningen, waarmede het Nieuwe Testament besluit, en waarmede wij ons tegen die vloek wapenen moeten, of liever: door God laten wapenen. De genade onzes Heren Jezus Christus zij met ons allen, Amen.